

Előfizetési díj:
 Egész évre . . . 10 K — f.
 Fél évre 5 K — f.
 Negyed évre . . . 2 K 50 f.
 Egyes szám ára 20 fillér

Hirdetmények:
 3 hasábos petsor egyszer
 18 fillér, többszöri hírde-
 tésnél 14 fillér.

ZALÁMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

A lap
 szellemi részét illető közle-
 mények a szerkesztőséghez
 (Wlassics-utca 25. sz.), az
 anyagi részét illető közle-
 mények pedig a kiadóhiva-
 talhoz (Újváros-utca 25. sz.)
 küldendők.

Kéziratokat
 nem küldünk vissza.

politikai, társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

A olasz bor.

A törvényen kívüli állapot, közjogi sérelmek politikája, a katonai kérdések körül kifejlődött parlamenti harc, az elkeseredett személyi ellentétek levették a napirendről a közgazdasági érdekeket, amelyek fejlődő, gazdasági önállóságra törekvő országunkban a legfontosabbak és talán előbbrevalók a kardbojt alakjánál, a kaszárnyák feliratainál.

Igy került egy hosszú esztendőre sutba az olasz bor vámjának ügye is, amelynek felemeléséhez ezer és ezer magyar gazda füzi jövő reményességét. Végre napirendre kerülne a borvámklauzula végleges eltörlése is, de most a vasutasok sztrájkja foglalkoztatja a közvéleményt s az országgyűlést, amely a napi kérdések feltorlódása mellett nem tud a messze jövőre kiható munkát végezni.

Az Olaszországgal kötendő szerződésről azonban megfelekedni nem szabad; annak a magyar gazdákra kedvező megoldását sürgetni kell, mert milliókat érő befektetések gyümölcsözővé tételéről és a kisgazdák nagy tömegének lábra állításáról, előbb jólétben élt, a szőlőkultúrát ért csapások által megnyomorodott vidékek felvirágoztatásáról van szó.

A bortermelő vidékek gazdái megmozdultak, Küldöttségek sürgetik a végleges megoldást s a mozgalom széles hullámokat vet e hazában mindenütt, ahol még van érzék a közgazdasági kérdések iránt; ahol a magyar gazdát sem politikai, sem merev merkantil tekinteteknek feláldozni nem akarják.

Zalavármegye egyike az ország első bortermelő vidékeinek. Aki ismerte a vármegye bortermelő községekének jólétét, aki látta azt a pusztulást, amelyet a szőlőkultúra fokozatos hanyatlása felidézett, aki tapasztalta, hogy fokról-fokra hogyan néptelenedtek el a viruló falvak, hogyan tengődött a kopár domboldalak silány gabonaterméséből a nép: az megérti azt a göresös kapaszkodást, amellyel a lakosság ősi foglalkozásához visszatérni igyekszik. Az állam támogatásával, agrár kölcsönrel újra szőlő terem a phylloxéra által kipusztított területeken. De most az a veszedelem fenyegeti a gazdát, hogy borát nem tudja értékesíteni. Az utóbbi

évek keserű tapasztalatai meggyőzték bennünket arról, hogy az olasz bor versenyt nem bírjuk el s a fokozódó termelés nem reményekre jogosít, hanem csak növeli az aggodalmakat.

Zalavármegyének első sorban létérdeke, hogy az olasz bor beözönlése megnehezítessék, mert még a saját hazájának piacait is elhódította az olesón termelt, alacsony vámmal megrótt s olesón beszállított ital, amely a lelkiismeretlen spekulációnak, a bűnös hamisításnak jó eszköze volt.

A vármegye gazdaközönsége, bár alkalomadtán felszólalt itt is ott is a jogosultlan verseny türése ellen, de még nem nyilatkozott arra nézve, hogy a legujabban megindult mozgalomhoz csatlakozik; még nem vetette latbe a gazdatársadalom egész súlyát, hogy a kormánytól s a törvényhozásnál az áldatlan állapot megszüntetését sürgesse.

A gazdaközönséget a megyei Gazdasági Egyesület kötelékében együtt látjuk s ez a tevékeny, hivatásának magaslatán álló egyesület van hivatva arra, hogy az általános közvéleménynek kifejezést adjon; tekintélyének súlyával a nép érdekét előbbre vigye.

Május hó 4-ikére a Z. G. E. közgyűlést hívott össze, amelyen ez a kérdés szőnyegre kerül. Meg vagyunk győződve arról, hogy a legerélyesebben fogja sürgetni az olasz bor versenyt megszüntetését úgy a kormánytól mint a törvényhozásnál s ezzel kifejezésre juttatja illetékes helyen a vármegye általános óhaját. Mert nem csak a magyar gazdának, hanem a tisztas kereskedelemnek s a fogyasztónak is nagy érdekei fűződnek ahhoz, hogy ne terrorizálja az egész országot a kedvezményes vámtétel védelme alatt behozott külföldi termék, amely kétségessé teszi a gazda munkájának és beruházásának gyümölcsését, az árak alakulásában meglepetéseket okoz s megrendíti a kereskedelem alapjait.

Nem tagadhatja, nem vitathatja el senki, hogy az olasz bor versenye a tönk szélére juttat bennünket. Aki kételkedik, vegye kezébe az utolsó évtized beviteli és kiviteli statisztikáját. A számok beszélnek és meggyőznek.

Magyarország nem csak piaca, hanem pincéje lett Olaszországnak. Olyan pincéje,

ahol a borokat házasították, manipulálták és boraink régi hírnevét felhasználva a silány hamisításokat külföldre szállították.

És tönkre ment Magyarország borainak hírneve, virágzó borkereskedelme zátonyra jutott egy politikai hiba miatt, amelyet az előrelátás hiánya teremtett.

A szőlőművelőnek ma már szőlőbetegség százféle faja nem árthat annyit, mint az olaszországi bor versenye, amely külföldi kufároknak és lelkiismeretlen spekulánsoknak szolgáltatva ki Magyarország egy virágzó termelési ágát, amely a magyar kereskedők forgalmát milliókkal redukálta és megrendítette a bizalmat. Nem levegőből kapott állítások ezek, hiszen napról napra megerősítette őket a tapasztalat. Vármegyénkre is valóságos átok gyanánt nehezedik a borkereskedelem pangása, illetve az olaszországi borokkal való spekuláció.

A magyarországi borok kivitele kevesbedett, de a boraink utáni kereslet nem csak ezért redukálódott, hanem azért is, mert itthon, a saját pátriánkban is versenyeznünk kell az olaszországi borral.

Nem képtelenség-e az, hogy Zalavármegyében, ahol annyi és oly jóminőségű bor terem, több olasz bor került kimérésre, mint hazai? Ha ez a szomorú állapot az utóbbi években nem is volt annyira általános, mint előbb, az csak annak tudható be, hogy a gazdák a verseny nyomása alatt kénytelenek voltak minimális árakkal megelégedni, aminek a fogyasztó látta legkevesebb hasznát.

Nem kétségbeejtő helyzet-e az, hogy amikor a nép a szőlőket ért pusztulás után felocsudni készül és a domboldalakon újra virulnak a szőlők, akkor verejtékes munkával előállított termését még értéken alul sem tudja eladni, vagy legjobb esetben, hogy kenyérhez jusson, kemény munkával szerzett garasain kénytelen a spekulánsokkal s az olasz bortermelővel osztozni.

Nem akarunk osztozni! A nép joggal kéri vissza fekete kenyérének felét, amelyet külföldön használnak el. Azt a jajsót, amely a Balaton partján s Zalavármegye minden zugában, az ország minden bortermelő vidékén fakad, meg kell hallgatnia azoknak is, akik sorsunkat intézik.

Ami hiba volt, az már hiba marad; de azt be kell látni, hogy ezt a hibát a jövőre diplomáciai és politikai okokból átvinni nem szabad.

Gyámkodásra, védelemre szorulunk minden téren. Iparunk, kereskedelmünk ugysem bírja el azt a kényszerű versenyt, amely alatt közjogi viszonyainkból folyólag sanyolunk; egy termelési águnk van: a mezőgazdaság, amelynek terményei a vámvonalon belül versenyképesek voltak; ennek egyik jövődelmező ága: a bortermelés azonban a vámvonalon kívülről ható versenynek a martaléka.

Bizunk a kormány erélyében s jóakaratában; hisszük, hogy a szőlőtermelés jövőjét meg akarja s meg is fogja védelmezni. Kérjük a Z. G. Egyesületet, hogy avval a hazafias lelkesedéssel, a nép iránt érzett meleg szeretetével, amelynek annyiszor kifejezést adott; tekintélyének egész súlyával hasson oda, hogy a jogosulatlan versenytől az ország megszabaduljon; hozzá tudomására a kormánynak a vármegye népének óhaját, szomorú helyzetét és ősi szőlőkultúránk felvirágoztatásának érdekében emelje fel kérés szavát. Sikerre kell annak vezetni, mert gazdasági erőnk a haza földjében nyugszik, amelyet nemesak termővé, hanem a gazda, a munkás, a haza minden polgára számára gyümölcsözővé, termékeit értékesebbé kell tennünk.

Rákóczi hamvai.

Sok hőse volt a magyarnak, akiknek lelkében a szabadság szent tüze égett. Sokan küzdöttek a nemzetért, sokan vértettek el, sokan szálltak sirjukba reményvesztetten, hazátlanul.

De nincs történelmünknek egyetlen olyan tisztja, nemes, fenkölt alakja, mint II. Rákóczi Ferenc, aki egész életét nemzetének áldozta fel s a hosszú küzdelemben mindent elvesztett.

A szabadsághősök mintaképe, a férfias erények nagy példája, a magyarnak apostola. Tiszta mint a napfény, nemes mint az arany.

Legendák beszélnek róla; nevét imába, dalba, mesékbe foglalta a nép s két évszázad elmúlása csak ragyogóbbá tette őt magát és azt a küzdelmet, amelyben életét felemésztette.

A kurucok fejedelme, a nemzet legszebb szabadságharcának lelke, éltetője, vezére az utolsó erőfeszítésig nem engedte kezéből kiütni a szabadság zászlóját. Lángokat gyújtott az országban, reményt öntött a csüggedő lelkekbe, erőt a karokba, fegyvert adott a kezekbe s véres csaták során bizonyította be, hogy él még a magyar nemzet, amelynek létezését el akarták tagadni, ősi jogait le akarták törölni a törvénytáblákról.

Egy dicső kor emlékei beszélnek hozzánk, mikor Rákóczi nevét említi a magyar.

Kurucok harsonája verte fel a völgyet, bérceket; hősök sorakoztak hadba s lengett a zászló magasan és haladt a kuruchad lépésről-lépésre a diadal útjain.

De kimerült a kardot tartó kéz s a nagymajthényi sikon begöngyölték a kuruc zászlókat.

A vezér elbujdosott s messze idegenben halt meg; idegenben alussza örök álmát a nagy Rákóczi, a kurucok fejedelme, a legnemesebb magyar lovag.

Örökségül ránk hagyta a magyar hazaszeretetet, amely az ő nagy lelkének egyetlen ideálja volt.

Az idegen földön levő siremlék szemrehányás volt a nemzetnek. A zarándokoknak arról beszélt, hogy a nagy halott porának helye hazai földben van, hogy siremlékének itt kell emelkednie, hogy a nemzet, amelyért harcolt és mindent áldozott, szerető gonddal vehesse körül, mindennap babérkoszorút fonhasson rá, hogy el ne muljon soha az emlékezete, soha el ne hervadjon az emlékezet koszorúja.

A nemzet régi vágya, régi óhaja, hogy hazahozhassa Rákóczi hamvait. A teljesülésnek útját állta az előítélet s a rideg politika.

De Szent István koronája olyan ősz fejen ragyog, amely megérti a népek szívének dobogását s ahol a lelkek ihletett vágyakozása beszél, elnémtíja azokat, akik nem értik meg a nemzetek lelkesedését, szent hagyományaikhoz való szeretetet.

Ó felsége a Király szólt a nemzethez: Tiszteld a te nagyjaidat, mert ez jogod és kötelességed. Gondoljunk keserűség nélkül a multra, amelyből csak a nagy és nemes eszméket tartsuk meg. Szentelje meg a multat a kegyelet és engesztelődés; a jelent a bizalom és a munka.

A király elrendelte Rákóczi Ferenc hamvainak hazahozatalát. Kinek nem dobbanik meg a szíve? Ki nem érzi az idők változását s az agg uralkodó szívének melegségét, amely a leirat minden sorából is kiárad:

„A magyar történelem kiváló alakjai közül egyedül II. Rákóczi Ferenc hamvai nyugszanak

idegen földben s e hamvak hazaszállítása a nemzetnek ismételtén kifejezett közóhajt képezi.

Hála legyen érte az isteni gondviselésnek: azok az ellentétek és félreértések, a melyek súlyosan nehezettek elődeinkre hosszú századokon át, ma már egy végképp letűnt korszak történelmi emlékeit képezik.

Király és nemzet kölcsönös bizalma és az alkotmány visszaállított békés uralma megteremtették a trón és a nemzet között a sikeres egyesült munkásság alapfeltételét képező összhangot.

Keserűség nélkül gondolhatunk tehát vissza mindannyian a mögöttünk álló borús korszakra, s király és nemzet egyesült kegyelete keresheti fel mindazok emlékezetét, kiknek vezető szerep jutott a letűnt küzdelmekben.

Énnélfogva utasítom (a miniszterelnököt), hogy II. Rákóczi Ferenc hamvai hazaszállításának kérdésével foglalkozzék és erre vonatkozó javaslatait elvárom.“

A vasutasok.

Szerdán már korrán reggel elterjedt a hire Zalaegerszegen a vasuti sztrájknak. A reggel 5 órai vonathoz a pályaudvarra ment utazókat avval fogadták, hogy nem indul a vonat, mert a vasutasok beszüntették a szolgálatot. A tisztviselők még nem is voltak valamennyien értesülve a váratlanul kitört sztrájkról, csak akik szolgálatban állottak. A később érkező hivatalnokok, altisztek és munkások maguk is nagy meglepetéssel hallották, hogy a vonatok nem érkeztek, nem indultak; az utasok utközben veszteltek; a mozdonyvezetők leszállottak a vonatokról s megtagadták az engedelmisséget a vasut összes alkalmazottai.

A mi kisszerű forgalmi viszonyainknál fogva a sztrájk hatása inkább csak az általános kiváncsiságban nyilvánul; annál is inkább, mert a mi forgalmunk oroszánrészét a Déli vasut bonyolítja le, amelynek vonalain a forgalom zavartalanul folyik. A postát némi késéssel szintén megkapjuk, mert a postahivatal a Zalaszentivánra érkező vonatokkal kocsis-összeköttetést létesített.

A forgalom szünetelésének legjobban észrevehető hatása az, hogy a vasuti szolgák tétlenül sétálnak a városban; a Baross-ligeti vendéglő amolyan apró sztrájkanya lett, ahol erősen hangoztatják a fővárosiakkal való szolidaritást s üdvözlök a mozgalmat.

Mi azt hisszük, hogy a vidéki vasutasok, különösen a kifizetetlenek boldog alkalmazottai csak 20-án reggel ébredtek és szolidaritás tudatára s inkább a fővárosi kollégák erőszakos fellépése és a megváltoztathatatlan kényszerhelyzet sodorta bele őket is a sztrájkba. Nálunk hire hamva se volt előbb a mozgalomnak; a vasuti alkalmazottak nem gyüleseztek; nem

TÁRCA.

Torokfájás.

Egyik reggel a legénység szobájában olyan hideg volt, hogy Guillaumette dragonyos azt hitte, elfagyott az orra, mikor egy perere kidugta a pokróc alól.

A káplár, aki jó barátja volt, rákiáltott:

— Hej ösém, kelj fel! Itt az ideje!

Guillaumette álmosan dugta ki a fejét megint s azt dörmögte:

— Nem kelek ma fel . . . beteg vagyok!

— Beteg vagy? Mi az ördög bajod van? — kiáltott rá a káplár.

— Ugyan hagyj békén! felelt a dragonyos, — szemöldök-gyuladásom van.

A káplár nevetve hagyta magára a lustálkodót. A szoba lassanként kiürült, a legénység ment le az istállóba dolgozni. Guillaumette esendesen aludt tovább, de egyszerre nesz szakította félbe az álmát. Az ajtó kinyílt s a napos káplár kiáltott be rajta:

— Nincs beteg?

Guillaumette félig felemelkedett az ágyról s mesterkélt gyenge hangon mondta:

— Guillaumette, másodosztályu dragonyos.

Az altiszt feljegyezte a nevét s eltűnt.

Most Guillaumette két óra hosszat békén maradhatott. Jól belecsavargatta magát a pokrócába s teljesen belemerült az édes szenderegésbe. Mikor felébredt, a szoba már tisztára ki volt söpörve s a téli nap világossága elárasztotta a szobát.

— Tyűh, teringette! kiáltott fel Guillaumette s gyorsan felugrott. Ugy látszik, már nagyon későn van!

— Az orvos ur ott lenn van a rendelőszobában — szólt egy ordonánc-katona, aki a csizmáját tisztogatta.

— Akkor hát siessünk! — mondta a dragonyos s gyorsan belebujt a ruhájába. — Legalább négy napi áristomot kapok, ha az orvos észreveszi, hogy nem vagyok beteg! S elszomorodott egy pillanatra, de aztán új remény kelt a szívében: — Eh, mit! azt fogom mondani az ezredorvos urnak, hogy a torkom fáj. Azt nem látja meg egykönnyen . . .

. . . Guillaumette utolsónak jelent meg az orvosi rendelőszobában. A rendelés már megkezdődött. A beteg zajtalanul nyitotta ki az ajtót s egészen hátul állt meg. A sapkáját mélyen lehuzta az alvástól amugy is zavaros szemére, amitől sápadt, borotvátlan arca egészen tifuszos jellegű lett. Egy tintafoltos asztal mellett, ame-

lyen kinyitva feküdt a betegkönyv, ült az ezredorvos s a tollat a kezében tartotta. Egy hosszú, sovány legény alázatosan siránk hangon mondta el, mi baja van.

— Elég! — riadt rá az orvos. — Vesd le a cipőpet, mutasd a lábad!

A beteg megtette, az orvos pedig megfogta a lábát.

— Fáj ha nyomom? — kérdezte.

— Igen ezredorvos ur; — nyöszörgött a katona — nagyon ég.

— Huzd fel a cipődet! Semmi baj! a kengyelvas feltörte egy kicsit. Két napi szabadság; mindennap lábviz. Chantavoine!

Egy másik beteg feltűnően sántítva közeledett az asztalhoz.

— Mi az már megint? — kiáltott az orvos boszusan.

— Ezredorvos ur — szólalt meg Chantavoine félénken — alásan jelentem, hogy már két napja . .

— Vesd le a cipőd! — kiáltott rá az orvos — Györd fel a nadrágod!

— A térdem nagyon fáj; — mormogta a katona halkán.

— Ugy? Nem látok semmit! Neked nem fáj a térded.

— De igen, ezredorvos ur.

— Micsoda? De igen? No megállj fickó! —

mondta egyik sem, hogy be akarják szüntetni a munkát, hogy a kényszer jogtalan és méltatlan eszközeihez készülnek nyulni.

Jól esik konstatálnunk ezt, mert nem tudjuk, nem akarjuk feltételezni a vasuti tisztit karról azt, hogy a hozzá nem méltó eszközzel, az ország rovására, milliókra rugó kár könnyelmű, oktalan és büns felidézésével, kötelesség mulasztás, esküszegés, lázadás árán igyekezzék igényeit érvényesíteni. Lelkiismeretlen izgatók büns üzemeinek s a műveletlen tömeg erőszakoskodásának áldozatai lehetnek csak. Művelt emberekről, józanul gondolkodó tisztviselőkről, akik a kötelességteljesítést magasabb és nemesebb szempontból fogják fel, alig merne volna a közönség feltételezni, hogy a kötelességszegés legdurvább módját is alkalmasnak találják arra, hogy igazsáikat védelmezzék.

Bizonyos, hogy a vasuti munkások zavaros, szociális eszmékkel telített agyában fogamozott meg a sztrájk gondolata, s nagyratörő izgatók érlelték azt tette.

Közműves segédek, gyári munkások, sőt még mozdonyvezetők is sztrájkolhatnak és a közönség sokszor szimpatiaival veszi körül a munkások mozgalmait. De tisztviselők, akik arra vannak hivatva, hogy szellemi felsőbbségükkel, erkölcsi erejükkel vezessék, uralják a nyers erőt s az állam hatalmi és gazdasági érdekeinek hű sófárai legyenek, önértékes tisztviselők kötelességüket meg nem szeghetik soha és semmi körülmények között.

A vasutasok előszeretettel szokták magukat és szolgálatukat a katonával összehasonlítani. És kétségtelen, hogy nincs a közszolgálatnak egyetlen olyan ágazata sem, amely akkora pontosságot és éberséget igényelne; amely annyira leküsse az egész embert, mint a vasuti szolgálat. De éppen ezért feltétlenül uralkodnia kell a fegyelemnek, a kötelességtudásnak, amelyek a legelső katonai erények.

A közönség általában szimpatiaát mutat a mozgalom iránt. Nálunk ez a szimpatia érthető. Természetes következménye az uralkodó ellenzéki szellemnek, amely minden mozdulatot, amely a hatalom ellen irányul, szívesen lát. Ezt a szimpatiaát fokozta, vagy talán éppen felidézte az a bánásmód, amellyel a fővárosba érkező vasuti alkalmazottakat részesítették. Pedig ha közelebbről tekintjük a dolgokat s a sztrájk hatásait mérlegeljük, a nagy közönségnek egyetlen egy oka sincs arra, hogy helyeslje a vasutasok eszekekedését, ellenben ezer ok szól amellett, hogy azt minden ember a legszigorúbban elítélje.

A miniszterelnök a leghelyesebben definiálta a mozgalmat. Nem sztrájk az, hanem az esküvel fogadott kötelesség megtagadása; önkény, erőszak, az állam vagyonának szándékos rombolása, a közjó ellen irányuló öntudatos eszekekedés, állam ellenes tény.

kiáltotta az orvos dühösen. — Majd adok én neked igent! Azt hiszed, vak vagyok?

— Ezredorvos ur kérem, én . . .

— Egy szót se többet. Nincs semmi bajod! Négy napi kaszárnyafogságot kapsz!

A katona visszasántikált helyére; még négy vagy öt beteg következett utána, aztán a mi hősünkre került a sor. Guillaumette a rendelés alatt egy párszor jól odaütötte a könyökét a falhoz, hogy megszaportsa az érverést, aztán, mikor a nevét kiáltották, odaállt az orvos elé.

— Ezredorvos ur — kezdte — nagyon fáj a torkom, alig bírom lenyelni az ételt. Lázam is van és már két éjszaka nem tudtam aludni.

Az orvos megtapogatta a pulzusát.

— Tátsd el a szád! — parancsolta aztán.

A dragonyos szót fogadott.

— Hm . . . — szólt az orvos — csakugyan meg van gyulladva egy kiesit.

Guillaumette, akinek a nyelve a kanál nyele alatt volt, amelyet az orvos a szájába dugott, kővé meredt a bámulattól.

— Majd adjunk neki egy kis hánytatót — szólt az orvos az egészségügyi káplárhoz, aki ott állt mögötte. — Gilbert a nagy skatulyát, amibe a hánytató van.

Gilbert kinyitotta az orvosságos szekrényt s kivette belőle a skatulyát.

A sztrájk mindig és mindenütt azt jelentette, hogy szabad munkások nem vállalnak másképp munkát, mint az általuk megszabott feltételek mellett. A vasutasok azonban csak nem állítják, hogy nekik szabadságukban áll a munkát akkor beszüntetni, amikor akarják? Hiszen az ellenkezőt fogadták, engedelmességre és kötelességük teljesítésére tettek esküt, tehát helyüket lemondás és felmentés nélkül el nem hagyhatják.

Azt a mérhetetlen gazdasági kárt, amelyet a vasuti üzem szünetelése okoz, kiszámítani sem lehet. Szállítmányok vesztegelnek, romlanak; a nagy városokban felszökött az élelmi szerek ára; egyesek óriási veszteségeket szenvednek; az államvasutnak kártérítési kötelezettsége pedig fennáll.

A veszteségeknél azonban még talán nagyobb az erkölcsi kár. A közügy szolgáinak tekintélye, erkölcsi súlya a kötelességtudáson s annak feltétlen teljesítésén alapszik. Ezen alapszik az állam és a közönség bizalma. Az a tudat, hogy a közönség személyének és vagyonának biztonságát olyan kezekbe teszi le, amelyekre feltétlenül és mindig számíthat, jogállamban, gazdaságilag konszolidált országban nem nélkülözhető. Mit gondolnak már most a vasutasok, alkalmas-e ez a mostani eljárás a bizalom emelésére, megszilárdítására?

Aki külföldön járt, büszke lehetett a magyar államvasutakra, amelyeknél gyorsaság, kényelem, olcsóság, megbízhatóság, pontosság tekintetében különbeket nem igen talált. És mindezt annak a tisztikarnak érdeméül tudta be, amely kötelességét odaadón, lelkiismeretesen teljesítette s szolgálatában nem csak a zsoldos szellem, hanem a hazafiság is vezette, mert érezte, tudta, hogy minden lépésével, minden mozdulatával ennek a szerencsétlen országnak, a magyar nemzetnek is szolgálatot tesz, amelynek gazdasági megerősödéséhez fűződnek jövőnk életfeltételei.

És mi nem is tudjuk elhinni, hogy a sztrájk tervéhez a tisztikar hozzájárult volna. Belesodortatott s kénytelen volt tudomásul venni a helyzetet, de egyszersmind őszintén keresi a kibontakozást. Azt sem tudjuk elhinni, hogy magyar állampolgárok külföldi pénzt fogadtak volna el arra a célra, hogy hazájukat megkárosíthassák, hogy a törvényes hatalommal könyében szembe szállhassanak. Mi volna ennek a neve? Nem merem leírni.

Ebben az országban első sorban mindenkinek magyarnak és hazafinak kell lennie, azután lehet gazda, kereskedő, iparos, tisztviselő. Nemzetközi szövetséget csak a haza előnyére és javára ismerhetünk; a saját felsőbbségünk ellen konspirálni bűn.

Mi ebből a szempontból fogjuk fel a dolgot s ebből a szempontból ítéljük is meg. Egészen más kérdés, hogy jól voltak-e fizetve a vasutasok vagy rosszul. Aki kötelességet vállalt, azt

— Itt van fiam, edd meg ezt! — szólt az orvos s odaadta Guillaumettenek a port. — Két napi szabadságot kapsz s ha nem lennél jobban, holnapután jelentkezéssel megint.

. . . Guillaumette a két szabad napon olyan jól érezte magát, hogy harmadnap reggel megint jelentkezett.

— No hogy vagy? — kérdezte az orvos.

— Egy kiesit már jobban vagyok ezredorvos ur, — felelte Guillaumette — de még mindig . . . Ha lenne szives az ezredorvos ur abból a porból adni még, ami a multkor olyan jól tett.

— Jól van Guillaumette — felelte az orvos — tátsd el a szád.

Guillaumette akkorára tátotta a száját, mint egy jóra való katonasapka; az orvos megint konstatált egy kis mulófélben levő gyuladást, bekente a beteg torkát timsóval, két napi szabadságot adott neki s harmadnapra magához rendelte.

Guillaumette tehát megint abba a kellemes helyzetbe jutott, hogy két napig tétlenül nézhet, hogyan vakarják társai a lovat. Szégyen roham fogta el s azért elhatározta, hogy legalább kendőt köt a nyakára.

Még háromszor jelentkezett a dragonyos a rendelészobában; az orvos mind a háromszor

teljesítenie kell, ha kívánságai nem telnek is be. Alkotmányos államban törvényes formák vannak arra, hogy egy nagy testület jogos igényeit sürgesse; szabad országban minden ember tetszése szerint választhat pályát. A sérelmek jogosak lehetnek, a vezetőség elbánása talán helytelen, de ez még mindig nem indokolja a sztrájkot. A szólás, a gyülekezés, az egyesülés szabadságának korlátozása nem szabad államba illő eszekekedés s feltétlenül a vasutasok mellé állt volna a közvélemény, ha méltóságteljesen fordulnak igazsáikért az országhoz. A méltó fizetésrendezés is megjött volna. Az erőszak azonban nem volt méltó hozzájuk. Önmagukat károsították meg vele, mert sok sympatiát vesztettek el, ami sokszor többet ér egy kis kényelemnél.

A kereskedelmi miniszter azt bizonyította, hogy a vasuti tisztviselők fizetése jobb az államiakénál; a vasutasok természetesen ellenkező álláspontot vallanak. Ennek a vitatásába mi nem bocsátkozunk, csak azt akarjuk konstatálni, hogy amikor az állami, megyei tisztviselők, jegyzők helyzetük javítását sürgették, avval kezdték, hogy kötelességüket lelkiismeretesen teljesítették a multban is és teljesíteni fogják a jövőben is; nem hangoztatták soha, hogy dacolni fognak a hatalommal, hogy a haza érdekein vesznek boszút.

Százsor igazságuk lehetett a zugolódóknak, de a kötelességet felmondani, izgatókat követni, szocialisztikus áramlatokba merülni nem lett volna szabad. Mert hiába rekesztik ki maguk közül a bevallott szocialistákat, a mozgalmat olyan elvek mozgatják, amelyek közel állanak a nemzetközi apostolok eszméihez.

A cigány-ügyhöz.

Valaha Magyarország volt a népvándorlás országútja. Ezen a földön keresztül esapott rá a vihar nyugoti Európára s útközé pontja volt a polgárosult világnak a barbarizmussal.

A magyar nemzet végre lefoglalta ezt a teret is a civilizációnak; államot alapított rajta s kulturát teremtett az elhagyott pusztaságokon.

De még sokáig, évszázadokig tartott a népek mozgalma ezen a földön, sőt napjainkban is közvetítő esatorna vagyunk a nyugot és kelet között.

Az elmúlt századok alatt egyik vándorlás a másikat érte; elkezdve a kunoktól, a pusztító tatároktól a német települőkhöz.

A vándor cigány is rajtunk ütött s fájdalom a nyakunkon is maradt. Ez volt az utolsó nomád nép Európában, amely a vándorlásra, a féktelen szabadságra való hajlandóságot maig sem tudta levetközni. Maig sem tudjuk, honnét jöttek; maig sincs tisztázva, hogy mi lesz belőlük. Az már bebizonyított dolog, hogy a kulturának, a civilizációnak szívesen ellenállnak. Régi tapasztalat

betegnek találta s rengeteg mennyiségű timsó jódot, meg hasonló szereket kent rá a torkára. A semmittevés és szabad alvás annyira izlett Guillaumettenek, hogy megbarátkozott azzal a gondolattal, hogy a szolgálata hátralevő részét mint torokfájós fogja eltölteni. De a folytonos torokkenés, amelynek alá kellett vetnie magát, azt az eredményt szülte, hogy a dragonyos egy reggel csakugyan heves torokfájást érzett s most már mint komolyan beteg, jelentkezett az orvosnál.

Az ezredorvos tájékozott a dühtől, mikor meglátta az örökös beteget.

— Ah, ez már mégis csak sok! — üvöltött. — Torokfájás, ami három hétig tart! Hihetetlen! Hiszen te szimuláns vagy!

— Ezredorvos ur, esküszöm . . . — felelte a dragonyos rekedt, érdes hangon.

— Csend! — dördült rá az orvos. — Majd meglátjuk mindjárt, hogy beteg vagy-e. Tátsd el a szád!

Guillaumete kinyitotta a száját, az orvos egy futó pillantást vetett a torkába.

— Hej! — kiáltott fel. — Mindjárt gondoltam! Semmi bajod! A gyuladás teljesen elmult. Négy napi fogság! Majd megtanítlak én beteget jelenteni, mikor egészséges vagy! Mars!

A szegény dragonyos köhögve hagyta el a

lat bizonyítja, hogy a cigány a dologtól irtózik és nem fogékony az erkölcsi fogalmak iránt.

Magyarország népességének azok az elemei, amelyek vándorlásuk közben itt maradtak, csoportokban betelepültek, vagy lassanként beszivárogtak, többé kevésbé értékes népelemet alkotnak. Ha egyik másik nemzeti szempontból nem is vált hasznunkra, de legalább gazdaságilag produktív elem s a kulturának nem halálos ellensége. Egyedül a cigány maradt parazita, amely élőködik rajtunk; bünből tartja fenn magát s nézetei, életfelfogása, erkölcsi törvényei homlokegyenest ellenkeznek a polgári társadalom életfeltételeivel.

Sokat írtak, sokat beszéltek már erről a kérdésről. Szinte unalmassá vált már, mert mindig csak a szónál maradtunk. Nem történt semmi.

A mi szerény lapunk is többször foglalkozott a cigányokkal, mert a nekeresdi, paesai és ki tudja még hány sátorábor szomorú aktualitásokkal szolgált. Hol egy lopott lóról, hol betörésről, hol meg véres verekedésről volt szó, amelyek mindannyiszor méltó felháborodásra hangolták a közönséget. A város tözsomszedságában rejtegettek a cigányok egy rablógyilkost, a híres Kolompár Ripaes Mónit, aki Zalaegerszegre is berándult egy kis betörésre. A város tözsomszedságában valóságos sátorfalu van s az utast nappal egész esomó meztelen gyermek ostromolja krajeárért s a sátrak előtt erőteljes férfiak lopják a napot. Éjszaka azután ezeknek a szerepe kezdődik. Igaz, hogy ujjában utonállás nem történt, de nem tud megszabadulni az ember egy kis háborzongástól, amikor éjszakának idején kell elhaladnia a cigány tanyák előtt.

A várost valósággal zsarolják ezek az élődiek. Nincs olyan szigorú rendőri felügyelet, amely a koldulásról leszoktassa őket s mindenki tudja, hogy a kolduló cigányasszony, ha szeret teheti, lop.

Nem dolgoznak, mégis van pénzük. Akik a cigányok életét ismerik, azt állítják, hogy a cigánynak mindig van félretett pénze. Ha a törvény ráeszi a kezét valamelyikre, ügyvédet vall és fizet. Honnét szerzi? Mennyi bűn tapad minden garashoz? Ki tudja azt!

Ez a népfaj egyebet nem adott nekünk, mint a muzikusokat. Ezek belefajlódtek a nemzeti kultúrába, de sátor alatt maradt rokonaik megátalkodottan küzdenek a kultúra ellen.

A csalásból, lopásból, rablásból, orgazdaságból és kuruzslásból élő kóbor cigány Magyarországból terjedt el nyugat és észak felé. A déli államoknak is vannak cigányaik; itt ott — mint pl. Spanyolországban — nem kevésbé veszedelmesek, de mégis letelepültek s könnyebben ellenőrizhetők.

A középeurópai cigányság ugyszólván egyetlen bünszövevény kötelekében él. Nyelvük, életmódjuk, szokásaik ugyanazonosak; ugyanazokat a jeleket használják és egymást támogatják. Magyarországi cigányok nem ritkán felkóborol-szobát s bevonult a fogházba. Az éjszaka gyilkos módon hideg volt s Guillaumettet másnap reggelre annyira elővette a torokgyuladás, hogy a kórházba kellett szállítani.

Mivel Guillaumette jó ismerősöm volt, elhatároztam, hogy a következő vasárnap meglátogatom a kórházban.

Az irodában kérdeztem, hogy melyik szobában találok meg Guillaumettet az 52. dragonyos-ezredből. A szolgálattevő egészségügyi altiszt hátrafordította a fejét s egykedvűen mondta:

— Guillaumette? Ma reggel meghalt.

A rémülettől meredve egy szót sem tudtam szólni.

— Micsoda? . . . Hogyan? — hebegtem pár pillanat mulva. — Meghalt? De az Isten szerelméért, hogyan lehetséges ez?

Az altiszt cigarettát sodorgatva szólt a legnagyobb nyugalommal:

— Bizony, a szegény megjárta. A lázbetegnek osztályába fektették s ott valamelyiktől megkapta a fejtfuszt. Három nap alatt végzett vele . . .

Georges Courteline.

nak az északi tengerig s vannak közöttük olyan nemzetközi életet élő alakok, akik épúgy otthon érzik magukat a németek között, mint nálunk. A híres Ripaes Csehország északi részén követett el rablógyilkosságot s Nekeresden keresett menedéket.

A kulturállamok azonban már megunták az örökös garázdálkodást és radikálisabb eszközök-höz nyultak. Legújában Poroszországban kiadták a rendeletet, hogy a kóbor cigányoktól el kell venni a 14 éven alóli gyermekeket, akiket azután az állam vesz gondjai alá. Ez az elhatározás kell hogy nálunk is siettesse a cigánykérdés megoldását.

A humanizmus szent nevében tiltakoztak eddig a gyermekek elvétele ellen. A liberális eszmék feltétlen uralma rászabadította a társadalomra a rablóhadat, amely munka, közteher, vallás, erkölcs nélkül élőködik az országon. A németek nem citálnak elméleteket, nem törődnek mások véleményével, hanem „salus reipublicae suprema lex“, a humanizmus nevében, de drákói szigorral kiirtják a cigányokat.

Ennek a következménye azután az lesz, hogy a menekülő cigányhadat is mi kapjuk meg. Amikor már itt lesz a nagy tömeg, amely lassanként szivároog át hozzánk, azt nehezebb lesz megrendszabályozni, mert a németek többé ugyan vissza nem eresztik őket. Hiába hivatkozunk nemzetközi egyezményekre, a cigányról be nem bizonyítja senki, hogy honnét származik s melyik államnak a polgára.

Eddig még kevesebb bajjal s kevesebb áldozattal meg lehetett volna oldani a kérdést; ha azonban ránk tör az új népvándorlás, esetleg egész Középeurópa ránk hárítja a nomádok letelepítésének nehéz feladatát. Előbb utóbb azután mi is csak oda jutunk, hogy kénytelenek leszünk a gyermekeket állami gondozásba venni.

A cigányokkal megáldott vármegyéknek érdekében áll a kérdést megbolygatni. Nekünk már ugy is sok a cigányunk; nem kérünk belőlük új szállítmányt s ha szabad a művelt német nemzetnek az anyai érzelmek és jogok megsértése árán békét keresni, talán nekünk is jogunkban áll a csavargóktól bármi áron megszabadulni.

Hivatalos-rovat.

Zalaegerszeg r. t. város tanácsa közhírré teszi, hogy az 1904-ik évi általános himlőoltások f. évi április 23-tól kezdve minden szombaton d. u. 2 órakor az új ovoda földszinti termében, az újraoltások pedig f. évi április 22-től kezdve minden pénteken d. u. 2 órakor az elemi iskolában fognak a v. orvosa által eszközöltetni.

Felhívja a tanács az érdekelteket, hogy az oltásra kötelezett gyermekekkel a kitűzött helyen és időben annyi alkalommal megjelenjenek, mert elmaradás esetén egyszeri megintés után az 1887. évi XXII. t.-c. 11-ik §-ában megszabott fokozatos pénzbüntetéssel fognak sújtatni.

Zalaegerszegen, Zalaegerszeg r. t. város tanácsának 1904. április 12-én tartott üléséből.

Várhidy Lajos
polgármester.

I.

Közhírré teszem, hogy a f. évben letárgyalandó nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adó-kiszámítási javaslatát tartalmazó 1903. és 1904. évi kivetési lajstrom az 1883. évi 44. t.-c. 18. §-a értelmében előre lett kihirdetés után 8 napon át, vagyis f. év április hó 22-től 29-ig bezárólag a városi adóhivatalnál közszemlére kitéve van, ahol is a hivatalos órák alatt megtekinthető.

II.

Közhírré teszem, hogy az 1904. évi városi közmunka összeírás és kivetési lajstrom az 1890. évi I. t.-c. értelmében a polgármesteri hivatalnál 15 napon át, vagyis f. évi április hó 16-tól 30-ig közszemlére kitéve van, ahol is a hivatalos órák alatt bárki által betekinthető.

Zalaegerszeg, 1904. április 16.

Németh Elek
h.-polgármester.

Hírek.

A megyei állandó választmány Csertán Károly alispán elnöklésével f. hó 23-án ülést tartott, amelyen előterjesztettek a vármegye házipénztári s a vármegye kezelése alatt levő különböző alapok 1903. évi megvizsgált számadásai, melyeket a közgyűlésnek elfogadásra s az illelő szakminiszterekhez való felterjesztésre ajánl. — Tekintve, hogy úgy Nagykánizsa, mint Zalaegerszeg r. t. városok árvapénztári számadásai a szabályszerű időben az idén sem terjesztettek be s így az állandó választmány azokat nem vizsgálhatta meg: a közgyűlésnek javasolja, hogy mind két rendezett tanácsú város képviselő testülete hívassék fel oly irányú intézkedésre, hogy jövőben a szóban forgó számadások a szabályszerű időben beadassanak. — A vármegyei gyámpénztári számadást a zalaegerszegi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség nem terjesztvén be, az állandó választmány javasolja a közgyűlésnek, hogy a belügyminisztert felirati-lag keresse meg az iránt, hogy saját hatáskörében olyképp sziveskedjék intézkedni, miszerint hasonló mulasztás elő ne forduljon. — Végül az állandó választmány a májusi közgyűlés határozatából kifolyólag az alispán elnöklésével egy bizottság kiküldését javasolja az iránt, hogy ez a bizottság a vármegyei tisztviselők fizetésjavítására vonatkozó törvény rendelkezéseinek végrehajtása alkalmából esetleg a vármegye részéről szükséges intézkedésekre vonatkozólag a megfelelő javaslatot elkészítse úgy, hogy a szeptemberi törvényhatósági közgyűlés ez irányban már végleg intézkedhessék.

A városi képviselőtestület f. hó 21-én Németh Elek h. polgármester elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen elfogadták az 1903. évi gyámpénztári számadást, mely szerint az ár-vák 226.450 K 28 f követelésével szemben a vagyon 240.662 K 4 f s így a tartalékalap 14.214 K 76 f-t tesz ki. Az utolsó három évben (1901—1903) a felesleg összesen 4.692 K 22 f tesz ki s mivel ezek a hét éven aluli szegény árvagyermek tartási költségeire fordítandók, a város pedig saját házi pénztára terhére gondoskodott jelzett időben a vagyontalan árvagyermek eltartásáról, a közgyűlés elhatározta, hogy ezt az összeget a házi pénztárba beutalja. — Megyer község kérelme Esze Józsefné és gyermekei után felmerült és Zalaegerszeg r. t. város pénztárának megtérítendő 1099 K 18 f tartásdíjnak részletben való visszafizetésének engedélyezése tárgyában előterjesztetvén, a képviselőtestület a részletekben való visszafizetésbe azon feltétel alatt megy bele, ha a község évenként 100 K-t törleszt, a fennmaradó összeg után pedig 5%-os kamatot fizet.

A toronyóra kezelésére vonatkozólag kötött szerződést a közgyűlés jóváhagyta.

Tudomásul vették annak bejelentését, hogy Nagy Ferenc andráshidai lakos néhai Farkas Dávid hagyatéka ellen pört indított s mivel a hagyományozott összeg egyébként is kellőképp biztosítva van, a városi tisztviselői javaslatára kérdéses perben nem védekeznek.

Olvastatott a polgármester előterjesztése a vizslahidi patak szabályozása és a belsőségek ármentesítése illetve az ez iránt fölmerülő költségeknek miként való fedezése tárgyában. A közgyűlés a tárgyalás alkalmával a polgármester részéről tett azt a nyilatkozatot, hogy a város az 5.500 K-t kitevő munkálati költségek felét elvállalja, jóváhagyta; egyúttal tekintettel arra, hogy a védekezés tökéletesen csak úgy vihető keresztül, ha a Zala folyó vizének gyors lefolyása is biztosítottatik, a képviselőtestület megke-re-si az alispáni hivatalt az iránt, hogy a vizslapatak szabályozásával kapcsolatosan szivesked-jék intézkedni az iránt, hogy a város határában a Zala folyó medre kellőképp tisztítottatik, hogy így vizének gyors lefolyása ezáltal elérhető legyen.

Katonai szemle. Klobuesár Vilmos altábornagy, honvédségi adlátus e hó 22-én a m. kir. 7-ik honvédszáz ezred zalaegerszegi osztályát meg-szemlélté s a tisztikarnak elismerését fejezte ki a tapasztaltak felett.

Tanügyi kinevezés. A vallás- és közoktatás-ügyi miniszter *Murányi* Kálmán alsórendvái állami, *Schmidt* Julia somorjai államilag segélyezett községi, *Grész* Irma zalaegerszegi, *Láng* Teréz esáktornyai állami polgári iskolai segéd-tanítót illetve segéd-tanítónőt a X-ik fizetési

osztályba rendes tanfőnök illetve tanfőnöknek kinevezte.

Anyakönyvi kinevezés. A m. kir. belügyminiszter a kerkaszentmiklósi anyakönyvi kerületbe *Standt* János segédjegyzőt, a felsőszemenyeibe *Lencz* Béla segédjegyzőt anyakönyvvezető helyettesekké nevezte ki.

Postatiszti kinevezés. A m. kir. posta- és távirda elnökgazdátja *Grész* Viktor és *Lachenbach* József posta- és távirdagyakornokokat a X-ik fizetési osztályba posta- és távirdatiszteké, *Hartmayer* Jenő posta- és távirdaképző tanfolyam végzett hallgatót pedig posta- és távirda gyakornokká nevezte ki.

Az Irodalmi és Művészeti Kör ma tartja első estélyét, amely iránt akkora az érdeklődés, hogy az »Arany Bányán« terme aligha tudja befogadni a közönséget. Tagoknak belépti díjat nem kell fizetniük; nem tagok egy koronát fizetnek. A műsört falragaszokon tudatták a közönséggel. Külön meghívók nem küldetnek szét. — Az irodalmi és művészeti kör részéről vettük azt a felvilágosítást, hogy a mai előadásra a kör tagjainak a dr. Klein Lajos pénztáros úrtól ma délig átvethető tagsági jegyük szolgál belépti jegyül; ez azonban nem akkép értendő, hogy a tagsági jegy átvétele az egész tagsági díj lefizetésére kötelez. A tagsági jegy csupán a kör tagjai közé történi belépést igazolja általában; a tagsági díj fizetési feltételeit az alapszabályok méltatják.

Helyiség megnyitási ünnepély. A zalaegerszegi katolikus legényegylet eddigi helyiségét felszerelve, a Kummer-féle kávéház emeleti részében a szobákban helyezkedett el, a melyekben a »Társaskör«, volt. A lakváltoztatás következtében mult vasárnap délután 6 órakor ünnepélyt rendeztek. A program következő volt: I. Magyar egyveleg, előadta a vegyes énekkar. II. Elnöki megnyitót, tartotta Kun Vilmos egyleti elnök. III. Arany János: Rege a csoda szarvasról, zenésítve előadta az énekkar. IV. »Szabadság« Kornai Istvántól, szavalta Lukács Sándor. V. Magyar egyveleg, énekelt az énekkar. VI. Végül Kun Vilmos megköszönve a megjelent vendégeknek az egylet iránt tanúsított érdeklődését az ünnepélyt bezárta.

Városok szövetsége. Mult számunkban foglalkoztunk evvel az életrevaló eszmével, amelyet Várhidy Lajos, Zalaegerszeg város polgármestere vetett fel. Örömmel látjuk, hogy a szövetség létesítése iránt élénk akció indult meg az egész országban. Az országos mozgalom egyik vezetője Ehen Gyula, volt szombathelyi polgármester. Az előkészületek folynak s május hónapban valószínűleg megtartják az országos kongressust. A városok anyagi gyarapodásának s igazgatásának a szövetség csak javára szolgálhat, mert egy országos szervezetben egyesíti s nagyobb erő-kifejtésre képesíti a városokat, amelyek eddig teljesen magukra hagyatva intézték sorsukat.

Sorozás. A héten lefolyt ujoncállítási alkalmával városunk részéről sorozás alá került a B. lajstromban (elmaradtak) 2, az I. korosztályban 97., a II.-ikban 42., a III.-ikban 33; összesen 147; ezekből alkalmasnak találtak 33 ujoncot, visszahelyeztek 59-et és töröltek, mint fegyveres szolgálatra alkalmatlant 22-öt. A többi részint elhalt, részint távol maradt és majd csak később került sor alá. Itt említjük meg azon évek óta fenálló anomáliát, hogy a sorozást városunkon kívül eső Kaszaháza községben ejtik meg akkor, mikor ugy a fehérvégi vendéglőben, valamint a Barosligetben az ujoncozás keresztülvitelére elegendő tágas s alkalmas helyiségek állanak rendelkezésre. Ezek az épületek a város tulajdonát képezik, helyén való lenne, hogy már anyagi haszon szempontjából is, ezek valamelyikében tartanák meg ugy a sorozásokat, valamint az évenkénti katonai honvéd- és népfelkelési szemléket.

Kinizsi Pál sírköve. Kinizsi Pálnak, ki tudvalevőleg Nagyvársányban lett eltemetve, sírhelye ismeretlen, az ez irányban folytatott többszöri kutatás dacára. De százados szóhagyomány szerint az egykor kiásott sírföldtáp töredéke a nagygyörfői Tolnay régi kastélyba lett befalazva. A kastély újja építése alkalmával tényleg előkerült a sírkő töredék, melyet a mult napokban a birtok jelenlegi tulajdonos, Tolnay Kornél, Darnay Kálmán sümegi muzeumának ajándékozott. A vörös márványból készült sírföldtáp töredéke tényleg XV-ik századbeli mű, melynek azonban csak Kinizsi Pál fejét ábrázoló dombormű

része van meg sisakkal, melyből arevédő pántok nyulnak ki. Sajnos hogy a sírkő feliratos része hiányzik, mely megadhatná a sírkő teljes hitelességét.

Templom építés. Serényen folyik a helybeli izraelitai templom munkája. Sietnek vele, mert hallomás szerint a hitközség előjárósága azt követeli, hogy f. évi július hó 1-ére teljesen elkészüljön a templom úgy, hogy július hó 20-án a felavatási ünnepély megtartható és az impozáns szép épület rendelkezésére átadható legyen.

Megszűnt sztrájk. Az építő iparos segédek bérharcát megszünt. A munkaadók méltányolva a munkások kérelmét, a vezetőséggel arra a megállapodásra jutottak, hogy a helyben alkalmazott munkások naponként 6-tól 6-ig tartoznak dolgozni; fizetésük 2 K 60 s 3 K közt változik. A vidéken dolgozó munkások 7 óráig kötelesek munkában állni, de fizetésük fejenként 50 fillérrel több. Kikötötték, hogy a munkánál cigarettázni szigorúan tilos. A kit tetten érnek, fizetés levonással sújtják. A sztrájknak ily módon történi megszűnése s illetve a munkások igényeinek méltányos módon való kielégítése örömmel tölt el mindenkit, a munkások ismét keresethez jutottak, az építők pedig félbenmaradt építkezéseiket folytathatják.

A vasut és a posta. Egy élelmes kereskedő szatócüzletében újságot árul. Az újság csomagot naponként a vasut hozta. De beütött a vasuti sztrájk, nem jött meg az újság sem, ami a mi kereskedőnknek legalább napi egy korona tiszta veszteséget jelent. Sürgönyözött tehát Budapestre, hogy a vasutasok sztrájkja miatt küldjék meg neki az újságokat — *postán*. És a dologban az a legjobb, hogy az újság-csomag másnap meg is érkezett, mert a postát a déli vasut elhozta Zalaentivánig.

A Körmend — muraszombati vasut ügyében legutóbb tartott értekezlet megbízásából a kiküldött bizottság Vasvármegye alispánjának vezetése mellett e héten tisztelgett Kismartonba Eszterházy Miklós hercegnél a vasut támogatása ügyében. Mint értesülünk, a hereeg a küldöttséget szívesen fogadta s a vasut céljaira 20—25.000 korona értékű törzsrészvény jegyzését kilátásba helyezte.

Vívó-tanfolyam. A sportkedvelőknek újra alkalom nyílik a legnemesebb férfias sport gyakorlására. Május 7-ikén Vizsy Károly nyugalmazott honvéd főhadnagy, jónövű budapesti vívómester Zalaegerszegen tanfolyamot nyit, amelyre jelentkezéseket elfogad dr. Klein Lajos gyógyszerész ur. — Felesleges buzdító szavakat papírra vetni, hogy a tanfolyamot minél többen látogassák. Mindenki tudja, hogy az az életmód, amelyből a testedés teljesen hiányzik, valóságos öngyilkosság. Nálunk a sport nem divat; rendszeresen éppen senki sem üzi. Pedig nagy szükségünk van rá, mert az elpuhulás a degeneráció kezdete. Nem krakélérek iskolája a vívóterem, hanem az ifjuság edzésének, a férfias erő fentartásának tere. Egyetlen alkalmat sem mulasztottunk még el, hogy a testedésre, a nemes sportok üzésére ne buzdítottunk volna. Most is azt mondjuk: Kardot az ifjuság kezébe, hogy karja edzett, szíve erős legyen; kardot a férfi kezébe, hogy idő előtt el ne ernyedjen. — Vizsy Károlynak a fővárosban keresett vívóterme van s mester a kardforgatás-ban.

Agyonlőtte a mostoha anyját. Vajda Mihály balatonmagyaródi földműves folytonos viszályban élt mostoha anyjával; meg akart tőle szabadulni minden áron. Végre elhatározta, hogy mostoha anyját meggyilkolja. Gonosz tettét folyó hó 19-én követte el, amikor is este a nyílt ablakon át belépett a szobába, ahol mostohája foglalatokodott. A golyó nem tévesztette el célját, a mostoha anya holtan rogyott össze.

Uj tejszövetkezet vármegyénkben. A Zalamegyei Gazdasági Egyesület által a tejszövetkezetek létesítése tárgyában megindított üdvös mozgalom újabb eredménye az alsópáhoki tejszövetkezet 50 taggal és 130 üzletrésszel; az új szövetkezet, mely a szükséges gépeket már beszerezte és saját céljaira külön épületet fog emelni, május hónapban kezdi meg áldásos működését.

Lopott tyukok. Tyukokat árult egy asszony a mult héten piacunkon. Többen alkudoztak rájuk, mig végre Simon Györgynének sikerült az eladóval megegyezni s a tyukokat megvenni. Másnap kivitte a piacra Simonné a vett tyukokat, hogy némi haszonnal tulajdon rajtuk. De milyen

nagy volt a meglepetése, mikor egy idegen asszony hozzá lép és a tyukokat sajátjainak állítja. Az asszony feljelentést is tett a rendőrségnél, mely a kétes tulajdont nyomban lefoglalta és az ismeretlen tettes kinyomozása iránt megtette a szükséges lépéseket.

Utóállítási határnapok. A Nagykanizsán működő állandó sorozó bizottság a vármegye alispánjának 7099/904. számú rendelete szerint f. évi május hó 4—5-ik napjain fog működni. Mivel előrehatólag sok elmaradt ujonc kerül utóállítás alá, a két határnap közül május 4-én a nagykanizsai, a letenyei, perlaki, esáktornyai, alsólendvai s novai, mig május 5-én a keszthelyi, tapolezai, sümegi, szentgróti, zalaegerszeg városi s járási — továbbá a pacsai járási és nagykanizsai városbeli hadkötelesek fognak megvizsgáltatni. A sorozó bizottság polgári elnöke Vécsey Zsigmond polgármester, polgári orvosa dr. Hány István megyei tisztifőorvos lesz.

Megverték. Gazda István döbrétei ácsnak valami differenciája volt Kolosa Józseffel, a mit nem tudtak szép szerivel elintézni. Gazda kerülte is haragosát, a ki a mult napokban véletlenségből mégis találkozott vele s ekkor azzal állta útját, hogy most számoljanak le. Kolosának annál nagyobb volt a virtusa, mert többen voltak vele, mig Gazda egy maga volt kénytelen védekezni. Az ellenfelek összasaptak, az egyenlőtlen harcban Gazda húzta a rövidet, a ki amazok annyira összeverték, hogy súlyos sérüléseivel a helybeli közkórházba kellett szállítani.

DonJuan. Egy igénytelen kinézésű pupos emberke nagy bajba keveredett. Az volt a büne, hogy erősen lángolt a szép nemért. Ezelőtt nyolc esztendővel Zalaegerszegen járt egy komédiás trupp, amelynek két megviselt, fogatlan oroszánja mellett mint rettenthetetlen állatszeli-dítő működött. Valószínű, hogy a piros frakkjába és a bátorságába lett szerelmes egy cseléd-leány, akinek bájai a kis embert is rabul ejtették s miután a leányzónak kecses termetén nagyon jól állott a trikó, elvitte magával komédiásnak. Később valahol meg is esküdtek s a leányból miss Mary, hirneves amerikai táncosnő lett. A hűtlen férj azonban megugrott a felesége elől, mert annak izmait a trening ugy kifejlesztette, hogy a rettenthetetlen állatszeli-dítőt többször helyben hagyta. A Don Juan azonban nem tudta nélkülözni a női gyöngédséget s egy cirkusz tulajdonosnőjének esküdtt örök hűséget, akivel együtt járta be az országot. Azonban ettől is megugrott egy állatszeli-dítő szeméért. Férj és feleség együtt léptek be az oroszánkretrebe s a szegény nyomorék bestiákat bátran ütötték, verték. Egy ilyen produkció alkalmával felismerte a régi felesége. Ebből keletkezett a baj. Az atyafit kettős házasság miatt vonták kérdőre s küldték, hogy négyszeresen nős, emellett volt még három artista felesége, akik nem kereskedtek rajta. És ez a nyomorék törpe magyarnak s zalamegyeinek vallja magát, de az anyakönyvben hiába keresték a nevet.

A hitelszövetkezetek és a vasárnapi munkaszünet. A kereskedelemügyi miniszter a vasárnapi munkaszünetről szóló rendeletet a következő intézkedéssel bővítette:

Az 1898. évi XXIII. törvényeikk alapján alakult ipari és gazdasági hitelszövetkezetek közül, valamint a hasonló keretekben működő egyéb ipari és gazdasági és hitelegyletek közül azok, a melyeknél az üzleti tevékenység kizárólag a vasár és ünnepnapok néhány órájára szorítkozik, amelyek tehát közönség rendelkezésére és amelyek nem rendelkeznek állandó személyzettel, vasárnapokon nyitva tarthatók s a rendes üzletmenettel járó összes teendőiket végezhetik. Megjegyzem azonban, hogy ez a rendelet nem vonatkozik nyers anyag beszerző, fogyasztó, vagy egyéb rendes üzletvitellel foglalkozó szövetkezetekre vagy szövetkezeti raktárakra, sem pedig hitelnyújtással hétköznapokon is foglalkozó, tehát rendszerint üzletvitellel bíró hitelszövetkezetekre, vagy hitelegyletekre.

Németországba küldendő postacsomagok címzése. A magyar postahivataloknál feladott Németországba szóló csomagok elégtelen címzés miatt a kézbesítésnél gyakran késedelmet szenvednek. Ennek oka különösen az, hogy a feladók a címiratot törékeny lemezpapírra írják, melyen a cím kezelés közben legtöbbször megcsúszhat vagy olvashatatlaná válik, — gyakrabban előfordul az is, hogy a rendeltetési hely közelebbi adatai mint: kerület (városrész) utca, házszám, lakás,

(ajtó) szám a csomagon feltüntetve nincsenek. — Ezekre való tekintettel a pécsi pt. igazgatóság felkéri a közönséget, hogy a hibás és elégtelen címzésből eredő következmények kiküldése céljából a Németországba postán szállítandó csomagjaik címzésénél különösen a következőkre ügyeljenek: a francia vagy német nyelven irt olvasható címzés magára a burkolatra irándó, ha pedig a göngyölet a tüzetes cím felírására nem elégséges vagy nem alkalmas, ez esetben a tüzetes címet papíros lapra kell írni, ezt azonban nem csak széleivel, hanem egész lapjával a csomagra és pedig a körülkötözésre használt zsinór alá kell ragasztani, úgy hogy az a csomagról le ne válhasson, a csomagot a szállítólevél hiányában is kézbesíteni lehessen. — Egyebekben a közönség a postahivatal felvilágosításához alkalmazkodjék.

Ki akar egyéves önkéntes lenni. Bizonyára van olvasóink között akárhány fiatal ember, ki annak idején tanulmányait félbehagyta s így a 3 éves terhes katonai szolgálatnak néz elébe. Debreceben már évtizedek óta sikeresen működik az országszerte kitűnő hírnévnek örvendő Lichtblau Albert-féle, miniszterileg engedélyezett katonai előkészítő tanfolyam, melyben mindazon ifjak, kik a megkívánt iskolákat nem végezték, előkészültségükre, foglalkozásukra való tekintet nélkül megszerezhetik az egyéves önkéntesi jogot. A ki 1883-ban született, már elkészült. Születési év közlendő. Prospektust bárkinek készséggel küld Lichtblau Albert tanfolyam igazgató Debreceben.

Mult hetivásár. A mult hetivásárra felhajtottak 560 drb. sertést, eladtak belőlük 480 drbot. Szarvasmarhából felhajtottak 106 drbot s eladtak 30 drbot.

A pletyka. Szorgalmas, törekvő varróleányról szól az ének, ki keserves munkájával tartotta fenn magát öreg anyjával együtt. A szobaúr régen szerette a különben jó nevelésű leánykát, úgy hogy el is jegyezte. A boldogság fézskének lehetett nevezni a szerény kis lakást, ahol az egyik szobában a házi kisasszony kereste a mindennapi kenyeret, a másikban pedig a szigorú orvos vőlegény bujta a könyveket, hogy minél előbb megszerezze az orvosi oklevelet. Már az orvossá avatás nagy napja is közel volt, midőn egy napon a szomszédasszonyok valamelyike besugta a vőlegénynek, hogy menyasszonya minden hónapban egy titkos levelet kap színes borítékban egy nagy úrtól és őva intette a házasságra való lépéstől. A vőlegény kétségbeesve vallatóra fogta menyasszonyát, ki beismerte, hogy minden hónapban kap színes borítékban egy-egy levelet, de hogy kitől, ezt csak az orvosi diploma elnyerése után fogja neki megvallani. A várva várt nap is bekövetkezett s most már a vőlegény követelte, hogy menyasszonya váltaná be az ígértét. Eppen elő akarta szedni a gyanúsító „corpus delicti“-ket, midőn az ajtón kopogtatnak és két úr örömtől sugárzó arccal jelenti, hogy eljöttek Török és Társa budapesti bankházából, hogy a mai huzáson nyert nagy főnyereményt a sorsjegy visszaadása ellenében kifizessék. Ekkor azután a menyasszony, aki véletlenül összerakta a Török bankháztól havonta érkező színes borítéku leveleket, bebizonyította vőlegényének, hogy nem valami titkos levelek voltak ezek, hanem a szerencsés Török bankház, Budapest, Teréz-körut 46, szám alatti főüzletéből jöttek, ahol sorsjegyeit vásárolta s csak a pletyka akarta rosszakaratával szerencsésjétől megfosztani.

Allategészségügy. A földművelésügyi miniszterhez beérkezett hivatalos adatok szerint f. hó 17-én vármegyénk területén 2 községben ragadós száj és körömfájás, 7 községben ivarszervi hólyagos kiütés, 4 községben rühkór, 1 községben sertésorbán és 23 községben sertésvész volt.

Remington írógépek a világszerte használatban levő összes írógépek $\frac{3}{4}$ részét képezik. Kizárólag kaphatók Glogowski és társánál Budapest, Andrassy-út 12., mely a legújabb modellű Remington-írógépet, a modern technika legtekélyesebb alkotását, bárhol az országban levélbeli megkeresésre díjtalanul és vételkötelezettség nélkül kész bemutatni.

Bizalommal fordulnak hölgyeink a „Korona“ gyógyszerertárhoz Budapest, Kálvin-tér, honnan diszkréció mellett kapják a páratlan hatású széptőszereket, mint a Krieger-féle Akácia krémet, pudert és szappant. Postai megrendelések naponta eszközöltnék.

A gőzlokomobilok harcában a benzin-lokomobiloké lett a győzelem. Megdönthetetlen tény, hogy a benzin-petrolin-lokomobilok a gőzlokomobilokkal szemben ugyszólván óriási előnyöket nyújtanak, minek folytán a m. kir. ministerium is célszerűnek találta 81693. V. J. B. számú leiratával a községi előjáróságokat és a közönséget a benzin-lokomobilok előnyeiről felvilágosítani. Orsers és Bauer budapesti cég (V. Lipótkörut 7.) már évek óta különlegesség gyanánt gyárt benzin petrolin lokomobilokat elsőrendű minőségben és az összes erre vonatkozó megkereséseket a legelőzékenyebben és minden további költség nélkül készséggel elintézi.

Figyelmeztetés. Többször fordultak már hozzánk egyesek, hogy megbízható-e ez vagy ama pénzkölcsönt közvetítő intézet vagy nem? E kérdés ezentul teljesen fölösleges, mert ime ajánlunk mi t. olvasóinknak és pedig igen melegen, egy oly kitűnő intézetet, mely feltétlenül megbízható s azonfelül nem is közvetítő, hanem a kölcsönökét önmaga eszközölő intézet, úgy hogy a közvetítési díjat megtakaríthatja az, aki hozzá kölcsönért folyamodik. És ez az intézet a „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete“ Budapesten.

Idősnek látszó arcok fiatal, üde kinézetet nyerne, ha világhírű, teljesen ártalmatlan valódi angol Balassa-féle Ugorkatejjel ápolják. Üvege 2 korona. Balassa K. gyógyszerertárában, Budapest Erzsébetfalva.

Páris szálloda Budapest VI., Váci-körut 25. A legjobb hírnévnek örvendő és a legkedveltebb szálloda. Simon Pál úr a szálló valamennyi szobáit és belső részeit, a „Bachus“ söresarnokkal együtt újonnan átalakíttatta és villanyvilágítással látta el.

A Legjobb hajfestőket és szereket, melyek az arebőr, a haj és a fogak szépítésére szolgálnak, kétségtelenül Czerny I. Antal cég, Bécs Karl-Ludwigstr. 6. készíti. E már többször arany és ezüst éremmel kitüntetett cégnek gazdag árjegyzéke, melyet kívánatra bárkinek ingyen küld, elég érdekes arra, hogy átnézzessék.

Királyfi és társa bankháza Andrassy-ut 60., pontos, diszkrét és előzékeny ügykezelés folytán kitűnő hírnévnek örvendő. Ügyfeleinek száma a 140000-et meghaladta, de ellenük még egy felszólamlás sem történt. T. olvasóink szíves figyelmébe ajánljuk a közkezdelt szerencsés bankházat, hol a most kezdődő osztályorsjátékra sorsjegyek még kaphatók. Egész sorsjegy 12 K, $\frac{1}{2}$ sorsjegy 6 K, $\frac{1}{4}$ sorsjegy 3 K, $\frac{1}{8}$ sorsjegy 1 K 50 f.

Kakas Márton. Vidám képek, ötletes apróságok tarkítják a „Kakas Márton“ legújabb számát is. A eimképet Linek Lajos rajzolta az ő megszokott humorával és művészetével, míg az utolsó oldalra Jeny Jenő festett egy igen mulatságos társadalmi képet. Éder Gyula politikai rajza tele van keserű satírával és igazsággal. Az apróbb képek, valamint az írott apróságok is egyaránt elmések és mulatságosak. A „Kakas Márton“ előfizetési ára negyedévre 3 K. Egyes száma 30 f, kapható minden újságelárusítónál.

Új zeneművek, Rózsavölgyi és Társa kiadásában. „Ábrándos magyar zenedarabok“ címmel két füzet jelent meg Rózsavölgyi és Társa kiadásában. A zongoradarabok szerzője Jámor Jenő, a budapesti kir. törvénysz. nagyképzetségű bírója, aki mint muzsikás is egyik legtehetségebb és legtöbbet tudó tagja a hazai zeneszerző gárdának. Jámor imént megjelent zongora darabjai: „Merengés, A rém, Dal és változatok, Pásztorfiú, Szélvész a kályhában, Türelmetlenség, Határozatlanság, Vágtatás az éjben, és a Távoli dal“ egytől-egyig fényes bizonyágát adják a szerző előkelő kvalitásainak. A kik „Jensen“-t és „Schumann“-t játszik, azokra nézve nincs leküzdhetetlen nehézség Jámor műveiben, amelyek koncert előadásra is alkalmasak. Egy-egy füzet ára 3 K. — Megjelenik továbbá a fenti kiadónál: Heidelberg Albert 39. műve „Coeur Dame“ címmel igen bájos szalon keringő 2 K. „Donner Ferdinand“-tól (a Bosphorusi est hírneves keringő szerzője) megjelent a 33. mű. „Gavotte de la Cour“ igen kedves zongora darab, amely a katonai és cigányzenekaroknak egyszerűen másodrangjává vált. Ára 1 K 80 f, 34. műve 4 K. „Napidj“ című nagy Tarantella 4 K 40 f. A nem tulságosan gazdag 4 kezes irodalomnak igazi nyeresége; jobb játékosok a tüzesen száguldó darabokkal nagy hatást érnek el.

Közgazdaság.

Az olasz bor ellen. A magyarországi bortermelők és borkereskedők országos szövetsége a következő érdekes felhívást bocsátotta ki:

Tizenkét hosszú esztendeig nyögte borgazdaságunk az olasz borvámklauzulát. Tizenkét esztendeig lehetetlen volt borforgalmunk üdvös fejlődése, és most, amikor végre abba a régen óhajtott helyzetbe jöhetnénk, hogy lerázzuk ama nehéz bilincseket, amelyekbe diplomataink rövidlátása verte borgazdaságunkat, most újabb és még sokkal nagyobb veszedelem fenyeget bennünket.

Küszöbön van az Olaszországgal való kereskedelmi szerződésünk megújítása. Támogatva az osztrák sajtó, az osztrák kormány és a közös külügyminiszterium által, Olaszország megmozgat minden követ, hogy továbbra is biztosítsa borai számára a hozzánk való vámkedvezményes bevitelt. Szükségtelen megindokolni, mily kiszámíthatatlan következményekkel járna bortermelésünkre és borkereskedelmünkre nézve, ha teljesítenék Olaszország kívánságait. Mivel az összes többi bortermelő országok, a legtöbb kedvezményes viszony alapján, Olaszországtól engedélyezendő minden kedvezményt teljes joggal igényelnek a maguk számára is: az olesó, testes és szeszdús külföldi borok beözönlésének óriási veszedelme fenyeget bennünket.

Szöveink felújítása sok száz milliót nyelt el, ami mind odaveszne, ha az Olaszországgal kötendő új kereskedelmi szerződés alkalmával a tervezett merénylet tényleg végre is hajtatnék.

Nincs vesztegetni való időnk, küszöbön az ellenség. Az olasz kormány Bécsbe és Budapestre küldötte képviselőjét, Miraglia szenátort, hogy követeléseinek érvényét szerezzen, és amennyi e küldetés eredményeiről a hírlapi tudósítások révén kiszivárgott, azt látszik bizonyítani, hogy Bécsben nem éppen rossz szemmel nézik a szenátor úr buzgólkodását.

Ily viszonyok között féltő, hogy kormányunk, minden jóakarata mellett is, borgazdaságunkat nem lesz képes kellő védelemben részesíteni. Kötelességünk tehát odahatni, hogy kormányunk a kereskedelmi szerződés tárgyalásakor hatalmas, egységes közvéleményre támaszkodhassék, amely elemi erővel lép sorompóba borgazdaságunk követelményei: a maximális borvám-tétel változtatlan megtartása mellett.

A Magyarországi Bortermelők és Borkereskedők Országos Szövetsége fenállása óta mindennap e követelések érvényesítése érdekében szállott síkra, s nem fogunk nyugodni, amíg a győzelmet ki nem vívtuk és meg nem vetettük alapját borgazdaságunk üdvös fejlődésének, gyarapodásának. E célra szükségünk van a borgazdaság összes tényezőinek legbuzgóbb támogatására, s mi azzal a felhívással fordulunk Magyarországi bortermelőihez, borkereskedőihez és minden érdeklődőkhöz: támogassák akcióinkat, esatlakozzanak hozzánk, menesszenek küldöttséget a kormányhoz és követeljék borgazdaságunk megvédését.

Megkérjük az összes törvényhatóságokat, gazdasági egyleteket, hegyközségeket, kereskedelmi kamarákat, bortermelő és kereskedelmi egyesületeket, járjanak el hasonló értelemben a kormányhoz, és szólítsák fel mindazokat az országgyűlési képviselőket, akiket bortermelő vidékek küldöttek a parlamentbe, hogy az összes parlamentáris segédesszüközök igénybevitelével hassanak oda, hogy Magyarország bortermelése és borkereskedelme jogos védelemben részesüljön.

Ne tétovázzunk! Egyesüljünk e jelszó alatt:

„Nem kell nekünk külföldi bor!“

Hazafias üdvözléssel: a Magyarországi Bortermelők és Borkereskedők Országos Szövetsége.

A felhívást a következők irták alá:

Molnár Ákos dr. orsz. képviselő, szőlőbirtokos Budapest, Abeles Zsigmond borkereskedő Budapest. Elnökök: Waldhoff-Bassenheim Frigyes báró szőlőbirt. Tolesva, Szabó Kálmán keresk. kam. elnök szőlőbirt. Debrecezen, Oppenheim Emil borkereskedő Budapest, Schmidt Lotár borkereskedő Pozsony. Alelnökök: Molnár Lipótlapszerkesztő Budapest. Ügyvezető-igazgató: Zwack Ákos borkeresk. Budapest, ifj. Wolf Lipótlapszerkesztő Budapest. Szakelődök: dr. Schreyer Jenő ügyvéd Budapest. Ügyész: Adamovics Sándor szőlőbirt. Ujvidék, Altstock Félix szőlőbirt. Nagykáta. Balla Zsigmond borkeresk. Budapest, Batthyányi Lajos gróf szőlőbirt. Budapest, Bing Béla borkeresk. Arad, Bolza József

gróf szőlőbirt. Tiszakürt, *Czell Frigyes* bornagyk. Medgyes, *Darányi Ferenc dr. orsz. képvis. szőlőbirt. Görbő, Dietzl Viktor* bornagyk. Budafok, *Domány József* szőlőbirt. Arad, *Francois Lajos* pezsgőgyáros Budafok, *Fuchs Gyula* bornagyk. Budapest, *Füchsl Arnold* bornagyk. Pécs, *Haar Ignác* bornagyk. Budapest, hilibi *Haller J.* kir. tan. Eszterházy hereg uradalmi kormányzója Kismarton, *Hertelendy Ferenc főispán szőlőbirt. Zalaegerszeg, Hofmeister Ignác* szőlőbirt. Halas, *Klaber Ödön* bornagyk. Sopron, *Lochmann Ágoston* bornagyk. Budapest, *Magen Henrik* szőlőbirt. Szered, *Mellinger Sándor* bornagyk. Budapest, *Nagy György* kir. tan. szőlőbirt. Temesvár, *Neumann Armin* bornagyk. Ménes, *Óváry Ferenc dr. orsz. képvis. szőlőbirt. Veszprém, Neumann Ignác* bornagyk. Pécs, *Palugyay József* bornagyk. Pozsony, *Puteáni Géza báró szőlőbirt. Szigliget, Sándor Pál* orsz. képvis. Budapest, *Seemayer Károly dr.* szőlőbirt. Versecz, *Ságody Gyula dr. ügyvéd* Budapest, *Solymossy Lajos báró* orsz. képvis. szőlőbirt. Apatelek, *Szabó József* ügyvéd szőlőbirt. Miskolc, *Spitzer László* szőlőbirt. Gyöngyös, *Szilágyi Gyula* műegy. m. tanár, hites vegyész Budapest, *Teutsch Baptiszt* bornagyk. Segesvár, *Törley József* pezsgőgyáros Budafok, *Wolf Lipót id.* bornagyk. Kismarton, igazgató választmányi tagok.

Piaczi árak a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonként

	minőség szerint	Kor-tól	Kor-ig
búza		7.30	7.40
rozsa		5.70	5.80
árpa		5.50	5.80
zab		5.20	—
fehérbab		—	—
lóher		50.—	52.—
bükköny		5.10	5.20
burgonya		—	—
tengeri		—	—
tarkabab		—	—

Foulard selyem 60 krajeértől 3 frt 70 krig meterenként bluzoknak vagy ruháknak. Bérmentve és már megvámolva, házhoz szállítva. Gazdag mintagyűjtemény postafordultával. **Henneberg selyemgyára** Zürichben.

Nyilt-tér. *)

NESTLÉ FÉLE gyermekliszt.
főülmulhataatlan
gyomorbelegek, diarrhoeban, belhurutban szenvedők számára.
Kapható gyógyszerárak és drogueriákban.
Kísérleti célokra fél dobozok a 1 Korona.
A tisztelt szülőknek probadozók és rőpiratok ingyen rendelkezésre állnak a **NERUDA NANDORNÁL** féle főraktárban BUDAPEST, IV. Kossuth Lajos utca 7 sz.

Gyomorégés, kólíka, főjájás, erős szíverés, álmatlanság, koronkénti hányás

a legtöbb esetben a megzavart gyomor és béltevékenység jelei, amelyek figyelmen kívül nem hagyhatók. Ennek helyreállítására a legalkalmasabb a **rohitschi Tempel-forrás** vize, melyet orvosok is ajánlanak. A **rohitschi Styria-forrás** vize erősebb és időszakonként isszák.

Főraktár Magyarországra **Hoffmann Józsefnél** van Budapesten, Báthory utca 8. sz.

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.
Társ szerkesztő és kiadó: Udvardy Ignác.

A Körmentdi- és Vágóhid utcai sarok házban egy szép 3 szobás lakás a megfelelő mellékkel, külön bejárattal május 1-re

kiadó

Schwarz Mór
sütőnél.

13/1904.

Hirdetmény.

Alulirt községi előjáróság közölni teszi, hogy a **NAGYLENGYEL** község tulajdonát képező községi kocsmaaház a községi vágóhid szabad használatával folyó évi május hó 12-én délután 3 órakor 1904. évi január hó 1-től számítandó 6 évi időtartamra a nagylengyeli körjegyzői irodában nyilvános árverésen bérbeadatik.

Bánatpénzül 300 K teendő le. Bővebb felvilágosítást alulirt előjáróság ad.

Nagylengyel, 1904. április 22.

Barthalos Mihály ifj. Szabó Miklós
körjegyző. községbíró.

Korcsma átvétel.

Van szererencsém a n. é. közönségnek tudomására hozni, hogy **Zalaegerszegen, a Fürdő-utcában ifju Pál Ferenc** ur házában levő

korcsmát

átvettem. Az újra átalakított helyiséget úgy rendeztem be, hogy a vendéglőt látogató közönségnek kényelmes helyül szolgáljand. Jó minőségű, tisztán kezelt ó- és új boraim, valamint kifogástalan berendezésű

konyhám a legkényesebb igényeket is kielégítendi.

Elfogadok heti vagy havi bérletre reggeli, ebéd és vacsora kiszolgálást úgy korcsma helyiségemben, mint házakhoz hordva a legjutányosabb ár mellett.

A n. é. közönség kegyes támogatását kérve, maradok mély tisztelettel

PUER GÉZA
kocsmaáros.

BRÁZAY FÉLE SÖSBORSZESZ

**NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA**
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ MELLEKELVE VAN!

Ezen cognacnak minden vevője fel van jogosítva arra, hogy azt eredeti csomagolásban az alább nevezett intézetben díjmentesen felülvizsgáltsa.

Ajánlva első rendű orvosi tekintélyektől. **Camis és Stock első trieszti cognac-pároló intézete Barcolában (Trieszt közelében)**

ajánlja belföldi

Gyógy-cognacját,

mely francia módszer szerint, az általános osztrák gyógyszerész egyesület vizsgáló intézetének ellenőrzése mellett (Bécs) készül.

Egy üveg ára 5 korona, fél üvegé 2 korona 60 fillér. Kapható gyógyszerárakban és minden elsőrangú üzletben.

Vezérképviselő:

Sattler József, Nagykanizsán.

A cs. és kir. osztrák belügyminisztériumtól jóváhagyott élelmiszeri és élvezeti cikkek vizsgáló intézetének (Wien, IX. Spitalgasse 31.) vegyi ellenőrzése alatt.

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés:

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Egger mellpasztillái,
az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.
Doboza 1 korona és 2 korona.
Próbadoz 50 fillér.
Fő- és szétküldési raktár:

**„NÁDOR”
GYÓGYSZERTÁR**
Budapest, V., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla
csakhamar meggyógyított.

Kapható Zalaegerszegen: **Kasztler Sándor, Dr. Klein Lajos, Sümegen: E. Dervarics István, Zalaszentgróton: Botfy Péter** gyógyszerárakban.

Bérbeadó lakások.

Az Uri-utca 6. sz. ház, mely áll 5 szoba, 2 konyha, 2 kamra, pince, padlás, konyhakert és nagy udvarból, — ugyszintén a Wlassics-utcai 8. sz. házban egy szoba és konyhából álló lakás kiadó.

Bővebb felvilágosítást nyújt

KUMMER GYULA
kávés, Zalaegerszegen.

A kisbirtokosok által

sajátkezüleg, a legnagyobb gondtal, angolnyelven és rafiás eljárással készített kitűnő minőségű, vagyoniilag szavatolt fajtisza, I-ső rendű miniszteri szokványrendeletnek minden tekintetben megfelelő

szőlőlugasnak is kiválóan alkalmas!

csemege és borfajú szőlőoltások a tapasztalatok során fajtisztának, a legjobbnak és legmegbízhatóbbnak bizonyultak.

Minden nagyhangon hirdető, gyárilag füllesztett, reklamizált, előhajtásos oltást messze felülmúlnak.

Chasselas, muskotály és más legkiválóbb csemege fajokból összeválogatott I-ső rendű *lugasgyűjtemény* ára: (melyeknek megeredéséért és jószágáért felelősség vállalatik). 1. *Kis összeállítás 15 darab 5 korona, 2. nagy összeállítás 30 darab 10 korona.*

a) Borfajok:

Amerikai ripária portális alanyon oltott gyökerez, fás és zöld oltványok ára tavaszi szállításra: 1000 darab 200 korona, 100 darab 22 korona, 10 darab 2 korona 50 fillér.

b) Csemegefajok:

Árak tavaszi szállításra értendők. 1000 darab 220—240 korona, 100 darab 25—30 korona, 10 darab 3—5 korona.

Hazai szőlőfajok. — Filoxeramentes:

Szőlőkirály (Delaware). A kötött talajon egyedül használható olyan rendkívüli korai direct-termő, melynek 25—26%-os cukor és szokatlanul nagy szeszirtartalmu bora igen jó, hasonló a szomorodni másláshoz és a madeirához. Silányabb kerti vagy homoki borok feljavítására, gyengébb évbeli termések házasítására nem lehet eléggé ajánlani. A delavare francia szigetről 17 évvel ezelőtt közvetlenül az érmellékre portált ezen peronosporának ellent álló szőlőfaj termi manapság hazánkban a legjobb és legerősebb bort, s méltán nevezhetjük *borok királyának*. A jövő *szőlészeti kincse*. Mindenütt megterem, úgy a homokon, mint a kötött, agyagos, meszes, köves, palás és nyirkos talajokban. Ezen beoltás nélkül termő, biztosan jól megforradott, rendkívül (tartós, szívós zöldhajtása —20° hideget is kibíró) korán érő csemegefaj, felhozott előnyeinel fogva megérdemli, hogy kertjeinkben, barázdákban, kerítések és házaik fala mellett s minden egyébre nem használható helyeken, mint *szőlőlugas tenyésztessék*.

100 darabból álló *lugasgyűjtemény* csomagolva és postára feladva csak 10 korona.

Borkirály. Mintabor 2 korona. (Delaware.)

Ripária portális telepek.

Nagy mennyiségű ripária eladás.

Tisztán kezelt valódi érmelléki fajborok palackokban úgy mint hordókban, kicsinyben és nagyban a legjutányosabban beszerezhetők s kívánatra válaszbélyeg ellenében bővebb felvilágosítást, vagy 1 korona utánvételt mellett *mintabort küld*:

Az Érmelléki Szőlészeti és Borászati szakközlöny, mint országos hirdetési kalauz.

Székelyhid (Biharmegye.)

Mindenféle tégla

ugy mint: faltégla, lyukas és tömör sajtotlt faltégla, igen alkalmas nyers építkezésekhez, továbbá hódfarku és hornyolt tetőcserép, valamint orr-, kövezet-, kút-, csatorna-, párkány- és jászoltégla, úgy alagsó is a legjobb minőségben bármely állomásra szállítva kapható az alant nevezett téglagyárban.

Árjegyzékkel és mintával szívesen szolgál

• **Uradalmi Göztéglyár** •
Sárvár.

Egy 4 lóerejű teljesen felszerelt gőzcséplő, melynek mozgonya 3 idényben dolgozott, míg a cséplőgép belső szerkezete teljesen új, nagyon jutányos áron, esetleg több évi törlesztésre,

eladó.

Bővebbet **Löwenstein** **Jakab és Ignác** gabonakereskedő cégénél **Zalaegerszegen.**

Keil-lakk

legkitűnőbb mázolószer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.

Keil-féle fehér »Glasur« fénymáz 45 kr.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 20 kr.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Ján Ferenc cégnél Zalaegerszegen.

UNGER ANTAL

KÖNYVNYOMDÁJA ÉS NYOMTATVÁNYRAKTÁRA
ZÖLD-UTCA. ZALAEGRSZEK. ZÖLD-UTCA.

— AJÁNLIJA —

RAKTÁRON LEVŐ NYOMTATVÁNYAIT

— ÜGYVEDEK, KÖZSÉGI- ÉS KÖRJEZŐK RÉSZÉRE. —

DÍSZMUNKÁK, MEGHÍVÓK, ELJEGYZÉSI- ÉS ESKETÉSI KÁRTYÁK, NÉVJEGYEK STB. LEGSZEBB KIVITELBEN, GYORSAN ÉS PONTOSAN KÉSZÍTETNEK.

A NYOMDA A MAI KOR IGÉNYEINEK MEGFELELŐEN, ÚJAN

VAN FELSZERELVE.

LEVÉLBELI MEGKERESÉSEK A LEGPONTOSABBAN FOGANATOSÍTTATNAK.

GYÁSZLAPOK KÉT ÓRA ALATT KÉSZÍTETNEK.

„Király forrás“

Kostrenitz ROHITSCH mellett

dús szénsav tartalma által kitünő

Üdítő ital

savankás új borral vegyítve.

Gyógyviz

kiváló hatással bír: gyomorkatarrus és bélhurut, májbajoknál és sápkórban, vérszegénység és többféle betegségeknek.

Ásványviz kivitel
Kostrenitz, posta Podplat Rohitsch
mellett (Steierország).

Főelárusító raktár:

Kosztelitz Miksa

fűszer kereskedő és söraktárosnál
Zalaegerszegen, az „ARANY BÁRÁNY“
átellenében.

Kapható minden gyógyszerárban, fűszerkeres-
kedésben és vendéglőben.

Ára 1 1/2 literes üvegekben 14 fillér.

Díszfenyőket

parkok számára, 50 legfinomabb fajban
ajánl:

Faragó Béla csász. és kir.
udv. szállító

Erdei csemetekert- és díszfenyő-telepe

ZALAEGRSZEGEN.

Május közepéig a legjobb ültetési idő.

Árjegyzék kívánatra.

Egy jó házból való fiu tanoncnak felvétetik

UNGER ANTAL könyvnyomdájában

Zalaegerszegen.

FONTOS

GYOMORBAJOSOKNAK!

Étvágyhiányt, gyomorfájdal-
makat, emélygést, gyomor-
gyengeséget, emésztési zava-
rokat, főfájást stb. megszünt-
tet azonnal a világhírű valódi

BRÁDY-féle

MARIACELLI GYOMORCSEPPEK.

Sok ezer köszönő és elismerő nyilatkozat! Kis üveg használati
utastással 80 fillér, nagy üveg 1.40 korona

Gyógyszertárakban kapható.

Főraktár: BRÁDY C. gyógyszerár
a „Magyar Király“-hoz Bécs, honnan kívánatra
Ingyen küldetik az érdekes „Specialbroschür“,

5 korona beküldése után 6
kis üveg, 4.50 korona bekül-
dése mellett 3 nagy üveg
leaz bérmentve küldve. Kép-
viselet Magyarország részére

TÖRÖK JÓZSEF
gyógyszertára Budapest,
Király-utca 12.

Óvakodjunk utánza-
toktól! A valódi
MARIACELLI
gyomorcseppek
fenti védjeggyel
és aláírással kell,
hogy ellátva legye-
nek.

FERNOLENDT

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ.

cipő fénymáz, a világ legjobb fénymáza és Glanzcrème világos cipők számára leg-
szébb fényt adnak és megtartják a színt **állandóan**. Sárga vagy barna bőrből készült
foltos cipők **Lyosin** alkalmazásával egész új szint kapnak.

Alapított 1812.-ben. **Gyárraktár Budapest, V. Lipót-körut
24. A levelek Bécsbe III/i. intézendők. A mosáshoz Brunnen-szappan veendő.**

Kiváló szerencse Töröknél! Felülmulhatlanul

kedvez főúrunknak a szerencse. Rövid idő alatt 15 millió
korona nyereségnél többet fizettünk nagyrabecsült vevőink-
nek; csak a legutóbbi időben is

a legnagyobb nyeresémet és pedig:

a 600.000 koronás nagy jutalmat az 57080. sz. sorsjegyre,

a 100.000 koronás főnyeresémet a 74366. sz. sj.-re	a 80.000 koronás főnyeresémet a 83061. sz. sj.-re
a 100.000 > > 52528. > >	a 70.000 > > 81161. > >
a 100.000 > > 94789. > >	a 70.000 > > 5498. > >
a 90.000 > > 109780. > >	a 60.000 > > 51613. > >
a 90.000 > > 83610. > >	a 60.000 > > 76347. > >
a 90.000 > > 92787. > >	a 50.000 > > 4036. > >

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyeresémet.

Ajánljuk emélfogva, hogy a világ legesélydúsabb osztálysorsjátékában vegyen
részt. — A most következő magy. kir. szabadalmazott 14. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeresemény

jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeresemény a legszerencsésebb esetben

1,000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeresemény 400.000,
1 a 200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000, 2 a
80.000, 1 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000,
1 a 40.000, 5 a 30.000, 3 a 25.000, 8 a 20.000,
8 a 15.000, 36 a 10.000 korona és még sok egyéb;
összesen 55.000 nyeresemény és jutalom 14.459.000
korona összegben.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy firt — .75 vagy K 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy firt 1.50 vagy K 3.—

1/2 „ „ „ 3.— „ „ 6.—; 1 „ „ „ 6.— „ 12.—

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy az **összeg előzetes beküldése**
ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

f. évi május hó 2-ig

bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. ÉS T^{SA}

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főúrunk osztálysorsjáték üzletei:

Központ: **Teréz-körut 46/a.** I. fiók: **Váci-körut 4/a.**
II. fiók: **Muzeum-körut II/a.** III. fiók: **Erzsébet-körut 54/a.**

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. ÉS TÁRSA** bankháza Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti
sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben {utánvételezni kérem
postautalvánnyal küldöm
mellékelem bankjegyekben (bélyegekből)} A nem tetsző töröndő.

Pontos cím:

DUPLA VILLANYDELEJES

KERESZT
 vagy
CSILLAG.

D. R. G. M. 88503. sz.

gyógyít és felüdít jótállás mellett: köszvény, reuma, asthma (nehéz lélegzés), álmatlanság, fülzúgás, nehéz hallás, epilepsia (eskór) idegesség, étvágytalanság, sápkór, fogfájás, migrén, tehetetlenség, influenza, valamint minden idegbetegségnél. Azon beteg, aki 88503. sz. készülékem által legfeljebb 45 nap alatt meg nem gyógyul, azonnal visszakapja a pénzét. Ahol már semmi sem használt, ott kérem az én készülékemet megkísérteni; meg vagyok győződve készülékem biztos hatásáról.

A nagy készülék ára 6 korona,
idült betegségeknek alkalmazandó.

A kis készülék ára 4 korona,
könnyebb betegségeknek alkalmazandó.

A központi elárúsítóhely szétküld utánvétellel vagy előleges fizetéssel a bel- és külföld részére

SCHEFFER D. SÁNDOR

Budapest, VIII. Bezeredy-utca 3. szám.

Több mint

50 év óta sikerrel használtatik!

Az eszéki
arckenőcs
 és eszéki
SZALVATOR-
 szappan
 eltávolítja a szeplőt,
 májfoltot és a bőr
 összes tisztátlan-
 ságát.

Valódi csakis a

DIENES J. C.

Salvator gyógytárából

Eszéken felsőváros.

1 tévely eszéki arekenőcs . . . 1 K 70 f.
 1 db Salvator szappan . . . 1 K — f.
 1 tévely kézi pászta ára . . . 1 K 20 f.
 1 lyoni rizspor kis doboz 1 korona, nagy
 doboz 2 korona.

Figyelmeztetés.

Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkotórésztől és megfelelnek tökéletesen a 71012. sz. b. m. rendeletnek.

Csak akkor valódi, ha fenti törvényileg beiktatott védjeggyel el vannak látva és kérik a t. közönség csakis DIENES-féle eszéki kenőcsöt és szappant kérni és elfogadni.

Főraktár Budapesten:

 Török József úr gyógyszerárában
 VI. Király-utca 12. sz.

LINIMENTUM CAPS. COMP.
 Horgony-Pain-Expeller

Egy régi kipróbált házi készítésű, amely már több mint 84 év óta megvizsgálható befolyásolással alkalmazható köszvény, csúszás és megfázás ellen. Szilárdabb anyagok miatt beavatkozás nélkül óvatossággal legyünk és csak az eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cég-jelével fogadjunk el. — 50 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárában kapható. Főraktár: Török József gyógyszerárában Budapesten.

Richter F. Ad. és társa,
 3-asz. és kár. nyv. számlók.
 Rudasligeti.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
 Horgony-Pain-Expeller

? Miért ?

nevezik

Gaedicke

bankházát a legnagyobb

Szerencse-gyűjtődének ?

Mert ott a legtöbb főnyereményt fizették ki

Mert ott a 602.000 koronás jutalmat

Mert ott 3-szor a 400.000 „ főnyereményt

Mert ott 3-szor a 100.000 „ „

Mert ott 1-szer a 70.000 „ „

Mert ott 4-szer a 60.000 „ „

Mert ott 3-szor a 30.000 „ „

Mert ott 5-ször a 25.000 „ „

Mert ott 10-szer a 20.000 „ „

nyerték és —

mert más gyűjtőde hasonló eredményt felmutatni nem tud.

 A ki tehát főnyereményhez akar jutni, siessen a XIV-dik magyar kir. szab. osztálysorsjáték **május 17. és 18-án** megtartandó huzásához postautalványon vagy utánvét mellett

$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{8}$	sorsjegyeket
12.—	6.—	3.—	1.50	koronáért rendelni

Gaedicke A. bankházánál

Magyarország legnagyobb szerencse-gyűjtődéje

BUDAPEST, Kossuth Lajos-utca II. sz.

Postatakarékpénztári befizetési lapokkal az összegek postadíjmentes átutalhatása céljából kívánatra szívesen szolgálunk.

Levágandó rendelőlevél.

GAEDICKE A. urnak
BUDAPEST.

Szíveskedjék címre I. osztályu Magy. kir. szab. osztálysorsjegyet a hivatalos tervvel együtt küldeni.

Az ellenérték: korona utánvételezendő postautalványon küldöm

Pontos cím	}	Név	A nem kívánt módoszat törölnöd
		Állás	
		Lakhely	
		Utolsó posta	

Oltóság! Telkisméretesség!

Saját érdekében hirdessen kizárólag

LEOPOLD-GYULÁ

hirdetési irodája által, Budapest, Erzsébet-körút 54.

Szakavatottsági Pontosság!

Császárfürdő

téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Elsőrangú kénes hévízű gyógyfürdő, pártlan gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdővel, pompás ásványvíz-uzodákkal, kő- és kádfürdővel.

200 kényelmes lakosztóval.

Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

REPARATOR

KÖSZVÉNY ÉS CSÚZ ELLEN LEGSIKEREBB
a KRIEGNER-féle

1 üveg 2 korona, kis üveg 1 kor.

Főraktár: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR**, Budapest, Calvin-tér.

KIVÁLÓ SZERENŐSE!
• ELŐZÉKENYSÉG!

SZERENŐSE-NAPTÁR
INGYEN ÉSBÉRMENTVE!

KIRÁLYFI ÉS TÁRSA

BANKHÁZA, BUDAPEST, ANDRÁSSY-UT 60.

a magy. kir. oszák. osztályozású kőolajszelvény helyén.

110,000 sorsjegy, 65,000 nyer. — Nyeremények összege 14,459,000 korona.

A Kisbirtokosok

Országos Földhitelezetete

BUDAPEST, V., GÉZA-UTCZA 2.

300 koronától kezdve ad törlesztéses záloglevél-kölcsönöket, melyek után

10 évre a tőkénél 5.50%-a	20 évre a tőkénél 5.00%-a
15 évre a tőkénél 5.50%-a	25 évre a tőkénél 5.00%-a
20 évre a tőkénél 5.50%-a	30 évre a tőkénél 5.00%-a
25 évre a tőkénél 5.50%-a	35 évre a tőkénél 5.00%-a
30 évre a tőkénél 5.50%-a	40 évre a tőkénél 5.00%-a
35 évre a tőkénél 5.50%-a	45 évre a tőkénél 5.00%-a
40 évre a tőkénél 5.50%-a	50 évre a tőkénél 5.00%-a

fizetendő járadékul a törlesztéssel együtt.

Bővebb felvilágosítást az intézet díjmentesen ad.

HÔTEL PARIS SZÁLODA

Származás: SIMON PÁL

BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRÛT 25. SZ.

100 szoba 2-20 K-tól fejlebb kiszolgálással és villanyvilágítással együtt. Fürdők, elegáns kávéház, étterem és szórakozó a házban. Villamos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok és hajók felé.

REMINGTON

IRÓGÉP

ÚJ MODELLJE

megjelent!

PROSPEKTUST KÜLD

GLOGONSKI

BUDAPEST

ANDRÁSSY-ÛT 12.

Ön nagyon idősnek látszik!

Fesse haját a CZERNY-féle

Tanningene

HAJFESTŐ-SZERREL

Vidékiek kedvence találkozó helye

KLIVÉNYI FERENCZ

vendéglős elsőrangú étterem

Budapest, VI., Andrassy-út 39.

Kittűnő magyar konyha, valódi tiszta borok és a világhírű „PSCHORRBRÄU” egyedül kimerése.

Az egyedül létező valódi angol

SZÉPÍTŐSZER

Balassa-féle valódi angol

mely azonnal eltávolít minden szepit, májfoltot, pattanást, mizessert stb. és az arcnak üdöséget, fiataloságot kölcsönöz.

Hölgyeknek nélkülözhetetlen!

Egy üveg ára 2.- K, bozzá agorka-szappan 1.- K, puder 2.- K.

Postai szétküldés naponta.

Főszékhely: **Balassa Kornél** gyógyszerész: Budapest — Erzsébetfalva.

OSERS és BAUER

MOTORGYÁR

BUDAPEST
V., Lipót-körút 7.

Benzin- és petrolin-motorok

Szivógáz-motorok 2-3 fillér üzemköltséggel.

Ezerrel berendezések működésben. — Elsőrendű gyártmány. — Kedvező fizetési feltételek.

Versenyen kiváló oltó ártal

Elsőrangú angol és francia

női ruha-kelme-kifőnőlegességeket áruháza

LEON és OLÁH

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4.

Mintákat az ország minden részébe ingyen és bérmentve küldenek

Az egyedül létező valódi angol

SZÉPÍTŐSZER

Balassa-féle valódi angol

mely azonnal eltávolít minden szepit, májfoltot, pattanást, mizessert stb. és az arcnak üdöséget, fiataloságot kölcsönöz.

Hölgyeknek nélkülözhetetlen!

Egy üveg ára 2.- K, bozzá agorka-szappan 1.- K, puder 2.- K.

Postai szétküldés naponta.

Főszékhely: **Balassa Kornél** gyógyszerész: Budapest — Erzsébetfalva.

OSERS és BAUER

MOTORGYÁR

BUDAPEST
V., Lipót-körút 7.

Benzin- és petrolin-motorok

Szivógáz-motorok 2-3 fillér üzemköltséggel.

Ezerrel berendezések működésben. — Elsőrendű gyártmány. — Kedvező fizetési feltételek.

VIZGYÓGYINTÉZET

és Szanatorium

KŐSZEGEN, (Vasmegeye) vasutállomás. Egész éven át nyitva, betegek és üdülők számára. Gyönyörű fenyves, park és sétahelyek. Legszébb gyógyeredmények. Igen olcsó ár. Prospektus bérmentve. Tulajdonos és igazgató orvos dr. Dreiszker József.

SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az egész szőlőérés idején a legkiválóbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legesekelebb gondozással felnevelhető ne volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legregebb dísz, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a leg-háladatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja.

Cím:

Ermelléki első szőlőültvénytelep Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

Köhögésben

szenedő

kísértse meg a köhögést csillapító és kellemes ízű

Császár Mell-bonbont.

2740 hatóságilag igazolt bizonyítvány szőlő mellett és hogy sikerrel használható köhögésnél, katarrusnál és elnyálkásodásnál. Kapható 20 és 40 filléres csomagokban Schmidt Győző zalaegerszegi cukrásznál.

Szőlővessző eladás.

— Eladó nagyobb mennyiségben —

Riparia Portalis

amerikai vad **simavessző**, szokvány-szerű minőségben

másod osztályúnak ezere 5 korona helyben átvéve.

Eladó továbbá eredeti sárga oberndorfi takarmányrépa után termelt **500 kilogramm répamag** helyben átvéve kilónként 50 fillér.

Bővebb felvilágosítást ad Bessenyő u. p. Zalaegerszeg.

SKUBLICS KÁROLY földbirtokos.

5 KORONÁÉRT

küldök 4 1/2 kiló (kb. 50 db) kevésbé megsérült finom enyhe **pipere-szappant**

rózsa, liliumtej, orgona, ibolya, rezeda, jácmin és gyöngyvirágból szépen összeválogatva. A pénz előzetes megküldése, vagy utánvétellel küldi:

SCHOFFER D. SÁNDOR

BUDAPEST, VIII. ker., Bezerédy-utca 3. szám.

Itt a tavasz!

Tavaszi és nyári ruháink rendbe hozása sok gondot okoz, ha nem tudunk egy megbízható céget, ahova azokat vegyi tisztítás vagy festés végett küldենék. Olvasóinknak melegen ajánlhatjuk **BERKETZ ISTVÁN** utóda (tulajdonos Kovács Endre)

kelme-selyem festő és vegytisztító gyárát

BUDAPESTEN, Kinizsy-utca 14/b.

Fenti cég 30 éves fennállása és jó hírneve elegendő garanciát nyújt arra nézve, hogy a beküldött férfi és női ruhák, függönyök, himzések, terítők stb. pontos és kifogástalan elkészítését biztosítsák.

Árjegyzéket a cég ingyen küld és 20 koronánál nagyobb összegű megrendelésnél a csomagot bérmentve küldi.

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

Szakavatottsági Pontosság!

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-GYÓGYSZERTÁR

BUDAPEST, CALVIN-TÉR

KRIEGNER-FÉLE

KORONA-G

Gyár: NYERGES-UJFALU (Esztergom m.)

Sürgőnycim: Eternit Budapest.

Telefon 12-92.

Gyár: VÜCKLABRUCK (Felső Ausztria.)

ETERNIT-PALA

AZBESZT-CEMENT-PALA

Hatschek Lajos szab.

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tűzálló tető-fedőanyag.

ETERNIT MŰVEK HATSCHEK LAJOS Budapest, VI. Andrásy-ut 33.

Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Évi gyártás 1500 kocsirakomány. — Kérjen ismertetést.

Kérjen
csak Ön
Selle és Kary-féle

Somatose
oldható hástehárny
a kús tápanyagát tartal-
mazza (tojásfehérnye és
só) majánim izelen,
hánymen oldható por-
alakban.
a lehető legjobb
erősítő szer
gyenge, a táplálkozásban
visszamaradt egyéneknek,
mellbetegnek, idegbe-
geknek, gyomorbeteg-
nek, gyermekgyasoknak,
angol kórban szenvedő
gyermeknek, gyógyulók-
nak stb. stb.,

Vas-Somatose
alakjában különösen
sápkórban
szennvedőknek orvosi-
lag ajánlva.
Somatose nagy mértékben
emeli az étvágyat.
Kapható minden gyógyszer-
tárban és drogeriában.
Csak eredeti csoma-
golásban valódi.

Festékgyárak erelett
Bayer Fr. és társa, Elberfeld.

Legjobb tisztítószer

minden finom lábbelire;
sárga és fekete.Különösen ajánlatos Box-
calfs, Oscaria, Chevreaux-
és Lackcipőhoz.

BÉCS XIII.

Egy amerikai gyorsfőző

és

egy háztartási mérleg **ingyen.**Mesésen olcsó árak mellett küldöm szét tulhalmozott
raktárból világhírű s kiválóságukért általánosan kedvelt
mexikói ezüst árulmat és pedig:

- 6 db mexikói ezüst asztali kést,
- 6 " " " evővillát,
- 6 " " " evőkanalat,
- 12 " " " kávéskanalat,
- 6 " " " kiváló desszertkést,
- 6 " " " desszertvillát,
- 1 " mexikói ezüst levesmerítő
kanalat,
- 1 " " " tejmerítőt,
- 2 " eleg. szalon asztali gyertya-
tartót.

46 darab összesen 6 forint 50 krajcár.
csakMinden megrendelő ezenkívül jutalomképpen egy amerikai
gyorsfőzőt és egy szavatossággal mellett pontosan működő
12 1/2 kiló hordképességű háztartási mérleget kap teljesen
díjtalanul. A mexikói ezüst egy teljesen fehér fém (belül
is), melynek tartósságáért és kiváló minőségeért 25 évi
jótállást vállalok. Szétküldés a pénz előleges megküldése
esetén vagy utánvétellel történik az európai raktárból:**SCHEFFER D. SANDOR**

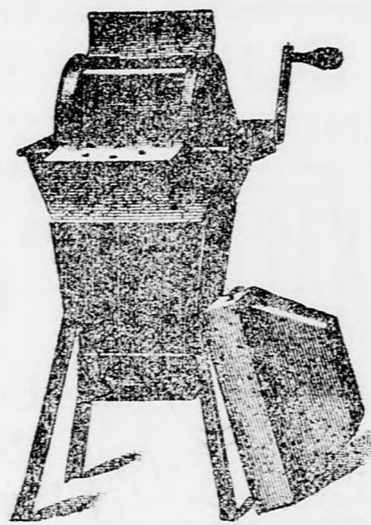
Budapest, VIII., Bezerédi-utca 3. szám.

**Pénzt,
sok pénzt,**

havonként 1000 koronáig
kereshet mindenki tisz-
tességeen minden szak-
ismeret nélkül.Küldje be címét E 473
jelle alatt a következő
címmel: Annoncen-Ad-
teilung des „Merkur“
Mannheim, Meerfeldstr.

D. Horváth Győző

vas- és fűszer kereskedő
ZALAEGRSZEG, (SCHÜTZ festőgyár mellett.)

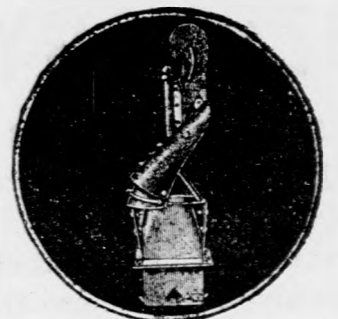

Ajánlja a n. é. közönségnek mint
egyedüli elárusító, a több biroda-
lomban szabadalmazott és jónak bi-
zonyult John-féle teljgőzmosó gé-
peit, kémény és szellőztető toldóit.

A teljgőzmosógép főelőnyei: a
ruhát nem rontja, mert nem zuzás,
dörzsölés, gyuras által mossa, mint
más gépeknél vagy a közönséges
mosásnál, hanem össze-vissza hányatás által, mely
a dob lassu forgásából ered, mi a gőz, forrószappanviz
behatolása alatt történik.

Kezelése könnyű, kényelmes, tetemes idő, szappan,
tüzelőanyag megtakarítás, a ruhát nem
kell utánmosni, vagy főzni, párolni,
miután ez a gépben egyidejűleg gőz-
zel történik, mi által fertőtleníve is lesz.

A gép minden érdeklődőnek,
vételnélkül szívesen áll
próbamosásra rendelkezésre.

Kérem elolvasni, minden háztartásban fontos!

Mc. Cormick Harvesting Machine Company (Chicagoí aratógépgyár.)

KNEDHT J. E., igazgató.

Budapest, V. Váci-ut 30.

Katalogusok
ingyen és bérmentve.Felvilágosításokkal
készséggel szolgálunk.

Gyártmányok: Kéveköttógép, „Daisy“ marokrakó aratógép, fűkaszalógép,
szénagyűjtő gereblye és „Manilo“ kéveköttófonál gyártmányai.
Évi gyártmány 362.000 gép.